

HJELMELAND KOMMUNE

Budsjett 2020

Økonomiplan 2020– 2023

Handsama i formannskapet 26. november

Handsama i kommunestyret 18. desember

Foto Eldfinn Austigard

Vedtatt budsjett og økonomiplan 2020-2023

- Budsjett 2020
- Økonomiplan 2020–2023

Handsama i formannskapet 26. november 2019

Handsama i kommunestyret 18. desember 2019

Innholdsoversikt

1Vedtak budsjett 2019

2Bakgrunn og føringar

2.1Eigedomsskatt og kraftskatt

2.2Statsbudsjettet for 2020

2.2.1Satsingsområde i statsbudsjettet

2.2.2Statsbudsjettet, tal for Hjelmeland

3Mål for drifta

3.1Kommunalt plansystem

3.2Hjelmeland kommune, organisasjon

3.2.1Politisk organisasjon

3.2.2Administrativ organisasjon, organisasjonskart

3.2.3Endringar i organisasjonen

3.3Visjon mål og prioriteringar

3.3.1Overordna mål i kommuneplanen

3.3.2Ryfast

3.3.3Hjelmeland med Ryfast

3.3.4Særlege utviklingsområde i budsjettperioden

4 Økonomi og trendar

4.1 Utvikling i folketalet

4.1.1 Prognosar utvikling i innbyggartalet

4.1.2 Kommenterar til prognosane

4.2 Utvikling i netto driftsresultat

5 Budsjett og rammer for 2020-2023

5.1 Hovedoversikt drift

5.1.1 Inntekter og utgifter. Budsjettskjema 1a

5.1.2 Rammer per ansvar. Budsjettskjema 1b

5.1.3 Budsjett per hovudområde

5.1.4 Bevillingsoversikt

5.1.5 Driftsoversikt hovudpostar

5.1.6 Endringar i sentrale kostraområde

5.1.7 Oversikt hovudpostar /syner kva som må dekkast inn)

6 VAR

6.1 Forventa utvikling i VAR kostnader

6.2 Grunnlag for VAR-gebyrer

7 Nye tiltak som er med i budsjettet

7.1 Nye tiltak

7.1.1 Stabar

7.1.2 Oppvekst

7.1.3 Helse

7.1.4 Bygg og anlegg

7.1.5 Vatn og avlaup

7.2 Kutt eller ekstra inntening

7.2.1 Skatt og finans

7.2.2 Rådmannen

7.2.3Oppvekst

7.3Ønska tiltak som rådmannen ikkje finn rom for å imøtekoma

8Fond, avsetning og bruk

8.1Avsetning fond

8.2Bruk av fond

9Lån og gjeldsgrad

9.1Gjeldsgrad

9.2Låneopptak i perioden

10Nøkkeltal frå Kostra

10.1Nøkkeltal Plan, forvaltning, landbruk, næring

10.2Nøkkeltal Bygg- og anlegg

10.3Nøkkeltal Helse og omsorg

10.4Nøkkeltal Kultur og kulturskule

10.5Nøkkeltal Oppvekst

11Budsjettkommentarar frå einingane

11.1Stabar

11.1.1Politisk styring

11.1.2Rådmannen, arkiv, informasjon, digitalisering, SLT, jus, bustad, GDPR, Prosjektleiar

11.1.3Kundesenter

11.1.4Fagområdet lønn og personal

11.1.5IKT

11.1.6Økonomi

11.1.7Plan og forvaltning

11.1.8Bygg og anlegg

11.1.9Kultur

11.2Helse og omsorg

11.2.1Helse og omsorg overordna

11.2.2 Helse

11.2.3 Årdal omsorgssenter

11.2.4 Hjelmeland omsorgssenter

11.2.5 NAV

11.2.6 Barnevernstenesta

12 Oppvekst

12.1 Oppvekst overordna

12.2 Kulturskulen

12.3 Vaksenopplæring

12.4 Årdal skule

12.5 Fister skule

12.6 Hjelmeland skule

12.7 Fister og Jøsenfjorden barnehagar

12.8 Hjelmeland barnehage

12.9 Årdal barnehage

13 Investeringar

13.1 Vedtatte investeringar 2020-2023

1 Vedtak budsjett 2019

1. Det kommunale skattøyret skal vere høgast lovlege sats for alle grupperingar, for 2020. Formueskatten vert rekna etter høgaste sats. Naturressursskatt vert rekna etter høgaste sats.
2. Hjelmeland kommunestyre vedtek investeringsbudsjett for 2020, jf. tabell over investeringstiltak i rådmannens utkast til budsjett, kap.12 s. 55 .med følgjande endringar:

Reduksjonar:

- Aktivitetspark pkt 28 kr. 300 000,- ,
- Punkt 72 kommunal bustad kr. 150 000,-

Totalt kr. 450 000,-

Auke i investeringar:

- Nytt pkt. Hjelmeland Naturlegvis kr. 1 000 000,- .
- Nytt pkt. Gatelys Mælevegen kr. 2 000 000,-.
- Nytt pkt. Brannbil i Årdal 6 000 000,-

Totalt: kr. 9 000 000,- NB! Endringane er innarbeidd i budsjettet

3. Hjelmeland kommunestyre vedtek driftsbudsjett for 2020 slik det går fram av rådmannens utkast til budsjett. Kap 5.1, "Budsjettskjema 1A» kap. 5.1.2 s.15 og «budsjettskjema 1B» kap. 5.1.3 s. 16 ., med følgjande endringar:

Auke i inntekt/ innsparing:

- Reduksjon budsjett barnehage uspesifisert
- Auke inntekt eigedomsskatt ved å fjerne botnfrådrag dette skal dekke desse auka utgiftene:

Auke i utgifter:

- Opprustning leikeplassar utanfor skule og barnehage 100 000
- Auke pott Frivilligfondet 200 000
- Reduksjon inntekt barnehagegebyr kr. 200 000,-

4. Rådmannen får fullmakt til å fordele netto budsjettramme i «Budsjettskjema 1B» på dei ulike KOSTRA-artane.
5. Nettorammene er bindande for rådmannens disponering av budsjett.
6. I medhald av eigedomsskattelova §1 og § 3 skal følgjande utskrivningsalternativ nyttast for skatteåret 2020 :

Utskrivingsområde:

Utskriving av eigedomsskatt i heile kommunen, etter lov om eigedomsskatt til kommunane (esktl) § 3, 1. ledd

bokstav a .

Promillesats:

Den alminnelige skattesatsen for skattepliktige eigedomar er 7 promille, jfr esktl § 11, 1. ledd. Skattesatsane vert differensiert med heimel i esktl § 12 bokstav a. Skattesats for bustaddel i eigedomar med sjølvstendige bustaddelar og fritidsbustader, inkl. bustad- og fritidstomter får eigen sats på 2 promille for skatteåret 2020. Eigedomsskattesats for næringseigedomar inkl. næringstomter, oppdrettsanlegg og næringsdel ved blanda bruk, samt energianlegg er 7 promille.

Overgangsregel til §§ 3 og 4:

Kommunen vil frå 2020 i tillegg til utskriving etter § 3, 1 ledd bokstav a nytte overgangsregel for utskriving av takst på særskilte skattegrunnlag (tidl. produksjonsutstyr for verk og bruk frå 2018 og produksjonsinnstallasjonar på verk og bruk som tener produksjonen). Takst for særskilt skattegrunnlag frå skatteåret 2018 vert redusert med 2/7 for skatteåret 2020.

Botnfrådrag :

For bustaddel av eigedomar (herunder fritidseigedomar) som fyller vilkår om sjølvstendige bustaddelar, gjeld eit botnfrådrag på 100 000 kroner som vert trekt frå i taktstgrunnlaget, jfr esktl § 11, 2. ledd.

Takstvedtekter :

Takseringa er i samsvar med gjeldande vedtekter for eigedomsskatt, vedtekne i kommunestyret.

Takstgrunnlag:

Kommunestyret gjer vedtak om alminnelig taksering for utskriving av eigedomsskatt for skatteåret 2020. Utskrivinga er basert på Hjelmeland kommune sine nye retningslinjer for taksering etter lov om eigedomsskatt.

Fritak:

I medhald av esktl § 7, bokstav a kan ein unnta eigedom eller bygg eigd av stiftelsar og institusjonar som tek sikte på å gavna kommunen, fylket eller staten. Sakkunnig nemnd tilrår fritak til kulturbygg og anlegg som idrettsanlegg, samfunnshus, bedehus, mv. jfr.vedlagt liste med tilråding frå sakkunnig nemnd.

I medhald av esktl § 7 bokstav b kan ein frita eigedom som har historisk verdi heilt eller delvis for eigedomsskatt. Sakkunnig nemnd tilrår at freda bygg og verneverdige bygg i klasse A og B (sefrak A og B) får fritak frå eigedomsskatt, jfr vedlagt liste.

Liste over lovhjemla fritak etter esktl §5 for 2020 vert oppjustert for endringar til og med 31.12.2019, vert vedtatt av sakkunnig nemnd for eigedomsskatt og vert utlagt som del av eigedomsskatteliste for 2020.

Betaling:

Eiendomsskatten skal betalast i fire terminar; med forfall (20.04, 20.06, 20.10 og 20.12) i skatteåret.

Fleksibel fakturering vert innført i 2020. Kundane kan som alternativ til 4 terminar velge å motta faktura for kommunale avgifter for eigedomsskatt/vatn/avløp i 1 termin med forfall 20.04 eller i 2 terminar med forfall 20.04 og 20.12.

7. Kommunale gebyr- og betalingssatsar vert vedtekne i eiga sak, jf. sak

8. Ordførargodtgjersla for året 2020 vert tilsvarande 100% stilling, og vert sett til 90% av godtgjersle for

stortingsrepresentant per 1. mai 2019, avrunda til kr. 889.200. Andre godtgjersler til folkevalde tek utgangspunkt i ordførgodtgjersla i samsvar med vedteke reglement for godtgjersle til folkevalde, jf. sak 081/19

9. Det vert teke atterhald om endringar for årsbudsjettet dersom premissane i endeleg statsbudsjett gjer dette naudsynt.

11. Rådmannen skal vurdera alle stillingar som vert ledige i løpet av året for å sjå om dei treng å erstattast.

10. Kommunestyret forventar at rådmannen legg fram månadleg oversikt over utviklinga i kommuneøkonomien samanlikna med budsjett med forslag til budsjettjusteringar gjennom heile året, og at rådmannen legg fram for kommunestyret tertialrapport (per 30. april og 31. august).

Verbalpunkt:

12. KLIMAPLAN Noreg har underteikna Parisavtalen, og Noreg sine mål og forpliktingar er nedfelde i klimaloven. Den seier at Noreg innan 2030 skal redusera sine utslepp av klimagassar med minst 40% (frå referansenivå i 1990). Den seier og at Noreg i 2050 skal vera eit lavutsleppsamfunn som har redusert sitt utslepp av klimagassar med 80 -95%. Det hastar difor med at Hjelmeland skal utarbeida ein klimaplan. Planen skal vera eit overordna styringsdokument som skal visa korleis Hjelmeland kan nå måla i klimalova og ta del i den grøne omstillinga. Planen skal innehalda konkrete mål, prioriterte tiltak, tidsrammer, handlingsplan og finansiering av tiltaka. Planen skal synleggjera utslepp og aktuelle tiltak for utsleppsreduksjon for både kommunen sjølv, bedrifter og private hushaldningar.

13. BUSETJING AV FLYKTNINGAR Hjelmeland kommune tek kontakt med IMDi rett over nyttår og ber om å få busetje flyktingar i 2020. Vi har busett flyktingar i 18 år samanhengande, og bygd opp eit apparat til dette, både når det gjeld kompetanse og husvære. Det vil vere dumt å avvike dette no, når ein ikkje veit korleis behovet vil vere framover. Samstundes er Hjelmeland ei god kommune å bu i, og vi har plass for fleire.

14. DEKKING AV INTERNETT FOR LÅGINNTEKTSFAMILIER Utgifter til internettabonnement skal vurderast som ei godkjent utgift utanfor norm ved utmåling av sosialstønad. Det inneber at faktiske utgifter til internett skal dekkast i sosialstønad. Det inneber at faktiske utgifter til internett skal dekkast i tillegg til gjeldande sosialhjelpssatsar på lik linje med straum og husleige.

15. FRITIDSTILBOD Frivilligsentralen får i oppgåve å samle ulike aktørar for å få til eit opplegg for barn og unge på Hjelmeland i etter skuletid. Dette for at dei som kjem med buss frå Årdal og Fister, eller som høyrer heime i ei av dei andre bygdene i og utanom sentrum skal ha ein plass å opphalde seg denne tida. Må ha moglegheit til å kunne gjere lekse. Det er ein føresetnad at ein får med seg frivillige lag og organisasjonar og ungdomsrådet i dette arbeidet. Ein bør også forsøke å få med FAU/SU i planlegginga.

16. GRAVPLASSDRIFT Rådmannen utgreier moglegheitene for å slå saman vedlikehald og stell av gravplassar med teknisk drift. Dette er i utgangspunktet eit kommunalt ansvar, og vanleg i mange kommuner. Vi ynskjer ei vurdering av økonomi, effektivisering og eventuelt moglegheiter for å auke opp vaktmeisterstaben i teknisk drift ved ei slik løysing. Føresetnad at stell av gravplassar skal haldast på dagens nivå.

17. Vurdering av konsekvensar for barn og unge må vektleggast meir i kommunal saksførebuing.

18. Kommunane står foran store utfordringar i helse- og omsorgssektoren, og dette gjeld i høgaste grad også

Hjelmeland. Nedgang i folketal, ein stadig eldre befolkning og fleire og tyngre oppgåver til kommunane krev ein målretta strategi i denne sektoren. Hjelmeland har ei rekkje flinke fagfolk, ei dyktig leiing og gode fasiliteter innan helse og omsorg, men store utfordringar med rekruttering av kompetent arbeidskraft og høge driftsutgifter. Det bør difor i 2020 jobbast tett mellom folkevalde og administrasjon for å komma fram til ei organisering av drifta, med utgangspunkt i dagens hovudstruktur, som gjer oss rusta til å løysa utfordringane framover. Målet er at me kan nytta arbeidskraft, bygg og økonomiske ressursar på ein best mulig måte. Kommunestyret legg til grunn at det i 1. halvår av 2020 vert halde eit temamøte, der kommunesjef helse/omsorg presenterer sektoren og utfordringar framover. Føremålet er å avklara vidare handling både på administrativt og politisk nivå Hjelmeland skal ha ein helse- og omsorgssektor som gir innbyggjarane gode tenester og er ein trygg, attraktiv arbeidsplass innanfor kommunen sine økonomiske rammer.

19. FLEIRE MED Rådmannen set i gang eit prosjekt som har som mål å inkludera fleire i arbeidslivet. Mellom anna skal Hjelmeland bli ein «Heilt med»-kommune, som jobbar for å inkludera menneske med utviklingshemming i det ordinære arbeidslivet. Ein skal òg leggja til rette for at menneske med restarbeidsevne får tilrettelagde arbeidsoppgåver som kan bidra til å skapa meir trivsel og attraktivitet i Hjelmeland. Prosjektet skal drivast i samarbeid med Frivilligsentralen, Nav og råd for menneske med nedsett funksjonsevne.

20. SKULELUNSJ Rådmannen skal i samarbeid med Frivilligsentralen setja i gang eit prøveprosjekt med mål om å tilby gratis skulelunsj på Hjelmeland ungdomsskule i skuleåret 2020/2021, éin eller fleire dagar i veka. I drifta av prosjektet skal ein prøva å inkludera frivillige pensjonistar, menneske med nedsett funksjonsevne og menneske med restarbeidsevne som har behov for tilrettelagt arbeid. Samtidig skal ein forsøka å få i stand avtalar med lokale næringsdrivande om å motta matvarer som elles ville blitt kasta grunna brekkasje eller kort haldbarheit.

21. NATURBARNEHAGAR Rådmannen orienterer i løpet av første kvartal 2020 om kva som må til for å oppretta naturbarnehage-avdelingar i Årdal, Fister og Hjelmeland barnehagar, slik at kommunestyret kan ta stilling til dette i samband med behandlinga av tertialrapporten i juni 2020.

22. KLOKKARJORDET FISTER Hjelmeland kommune skiftar ut gatelysa og sett opp nye der desse er vekke i Klokkejordet. Dette er en liten kostnad, men likefullt viktig for dei som bur i Klokkejordet. Midler til dette blir prioritert av bygg og anleggssektoren.

23. EIKEHAUGEN Kva skjedde med Eikehaugen og vidare utbygging her? Dette er eit felt kommunen eig mykje av arealet som er tenkt til tomter. Men desse ligg ikkje inne som ledige tomter på kommunens heimesider. For å møte eventuell vekst i samband med Hjelmeland naturlegvis ber ein administrasjonen om kostnad for veg og kva tomter som kan vera attraktive for nye unge innbyggjarar. Det er også private grunneigarar som vil ha litt fortgang i dette prosjektet.

24. BRANNTRYGGLEIK Det vert sett på branntryggleiken i heile kommunen, med særskilt fokus på øyer og utkantstrok som ikkje har eigen brannstasjon. Rådmannen legg fram ei sak i 2020, med eventuelle forslag til tiltak der ein ser det er behov for betring.

25. BYGGTEKNISK RAPPORT Rådmannen bes komme tilbake med ein ny rapport basert på vurdering av den kommunale bygningssmassens tilstand og vedlikeholdsbehovet.

26. KLIMAFOND I samband med årsoppgjeret for 2019 blir kr 1.000.000,- flytta frå disposisjonsfond 2.56 til eit

nytt bunde drifts- og investeringsfond – Klimafondet. Fondet skal brukast til utarbeiding og realisering av klimaplanen (vedtatt i eige verbalpunkt).

27. STRØYMING AV POLITISKE MØTE I samband med oppgradering av AV-utstyr i kommunestyresalen, skal alle møte i kommunestyret og formannskapet strøymast og lagrast på kommunen sine strøymetenester.

2 Bakgrunn og føringar

Kommunelova § 44, 45 og 46 fortel kva ei økonomiplan og eit årsbudsjett i ein kommune skal innehalda. Formannskapet har fått informasjon om budsjettet i ei foreløpig rammesak 53/18 om økonomiske rammer for 2019 og eit temamøte om budsjettet i formannskapet 2.10.2018.

Bakgrunn og grunnlag for arbeidet med budsjett 2020 er vedteke budsjett for 2019, med konsekvensjusteringar og vedtekne budsjettendringar. Vedteken økonomiplan 2019 – 2022 og kommuneopplegget i statsbudsjett for 2020. Formannskapet har gitt føringar på at utkast til budsjett skal baserast på rammebudsjettering for dei ulike tenesteområda.

2.1 Eigedomsskatt og kraftskatt

I statsbudsjettet er det føreslått ei endring som kan få store konsekvensar for Hjelmeland kommune. I årets budsjett er det tatt høgd for konsekvensane i Hjelmeland. Per dato har kraftskatteutvalet levert ei tilråding som kan få svært store konsekvensar for Hjelmeland kommune. Opp mot 38 millionar kroner i tapte inntekter på kraftverka vår er konsekvensen om utvalet si innstilling vert gjennomført. Dette er nok lite truleg, men innstillinga kan føre til endringar i kraftskatteregimet som kan ramma oss. Hjelmeland kommune er totalt avhengig av kraftinntekter for å halda tenestetilbodet på nivå med i dag.

2.2 Statsbudsjettet for 2020

2.2.1 Satsingsområde i statsbudsjettet

Statsbudsjettet for 2020 vart lagt fram den 7. oktober 2019. Følgjande område er vektlagt i budsjettet: • Berekraftig velferdssamfunn • Offensiv klimapolitikk • Sosial bærekraft og moglegheiter for alle • Tryggleik. Statsbudsjettet har ulike «kommunale» hovudprioriteringar for dei ulike departementa:

Kunnskapsdepartementet

Vil sikra tidleg innsats i skule og barnehage. Ved bemanningsnorm, og ved kompetanseheving. To-åringar frå familiar med låg inntekt vert inkludert i ordninga med gratis kjernetid (Starta hausten 2019). Frå 2020 føreslår ein å redusera foreldrebetalinga i SFO på 1. og 2. årstrinn. Regjeringa vil også sikra gratis SFO til elevar på 5.-7. trinn som har særlege behov. Det er føreslått at 250 mill. til læremidlar. Kompetanseutvikling er eit stort satsingsområde. 1,5 mrd er sett av til kompetanseutvikling for lærarar og skuleleiarar.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Prioriteringar: – levande lokaldemokrati – ein enklare kvardag for folk flest – trygge og gode løysingar for å bu og trivast. Regjeringa ynskjer å sikra kommunane sin økonomi og det er anslått ein vekst i frie inntekter til kommunane med kroner 1,3 milliardar. Departementet foreslår 700 mill. til nye satsingar på IT- og digitalisering. Tilskott til utbygging av breiband vert auka med 50 mill.

Helse og omsorgsdepartementet

Prioriteringar: Behandla fleire pasientar i sjukehusa. Betre kapasitet og auka kvalitet i omsorgstenesta. Bl.a.

tilskott til eigne kjøkkenløyningar for lokal produksjon av mat. Arbeidet på rusfeltet fortsett med ei eiga opptrappingsplan. Arbeidet med e.helse med fleire nye løyningar vil bli vektlagt.

Barne- og likestillingsdepartementet

Departementet vil fortsette arbeidet mot vald og overgrep, og innsats for barn i familiar med vedvarande låge inntekter. Det vil og bli satsa på institusjonsløft i det lokale barnevernet. Det vil bli gjort forsøk med fritidskort.

Kulturdepartementet

Regjeringa vektlegger gode støtteordningar for frivillig sektor. Meirverdikompensasjonen vil auka med kroner 134 millionar . (Frå 1,6 milliardar)

Samferdsledepartementet

For Hjelmeland vil satsing på tidleg introduksjon av 5G mobilt breiband vera av interesse. Fokus på bruk av låg- og nullutslippsløyningar i skipsfarten, og når det gjeld næringstransport. Her er det auka i midlar til forskning innfor området.

Landbruksdepartementet

Prioriteringar: Kompensjonsordningar for pelsdyroppdrettarar, forskning på klimatilpassa og lønsam matproduksjon.

2.2.2 Statsbudsjettet, tal for Hjelmeland

Innbyggjartilskot

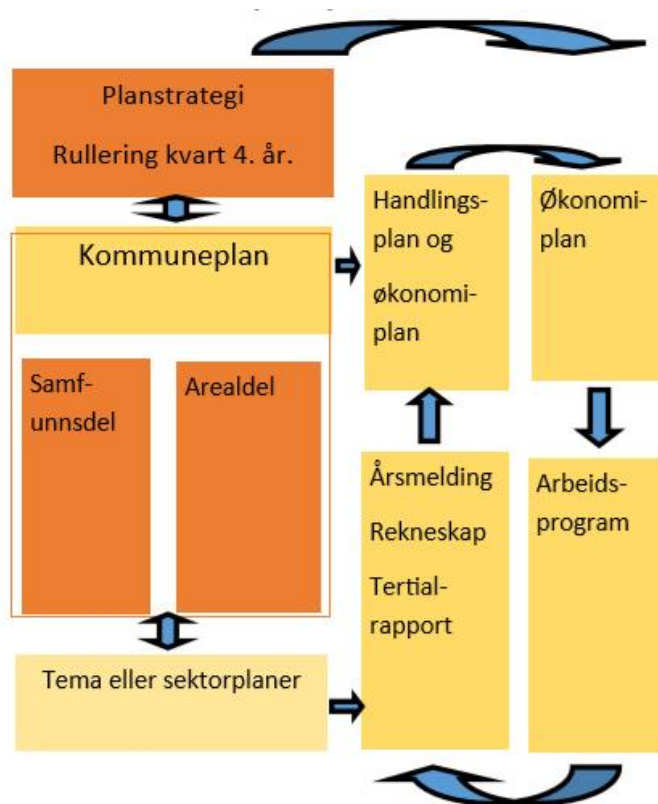
Forslaget i Statsbudsjettet er eit innbyggjartilskot til Hjelmeland kommune på kroner 100 mill. Skjønnsmidlar over statsbudsjettet er føreslått til kroner 1 mill. (Legevakt.)

Skatt

Skatteanslaget er sett til kroner 96,5 mill. Dette er i tråd med finansdepartementets anslag for Hjelmeland. Frie disponible inntekter for Hjelmeland kommune; kroner 245 millionar kroner.

3 Mål for drifta

3.1 Kommunalt plansystem

Modellen syner samanhengen mellom kommunale planer.

3.2 Hjelmeland kommune, organisasjon

3.2.1 Politisk organisasjon

Kommunestyret, er ansvarleg for drifta av kommunen.

Formannskapet, er kommunestyret sitt arbeidsutval, men har delegert rett til å avgjera i nokre saker. Formannskapet er planutval og økonomiutval.

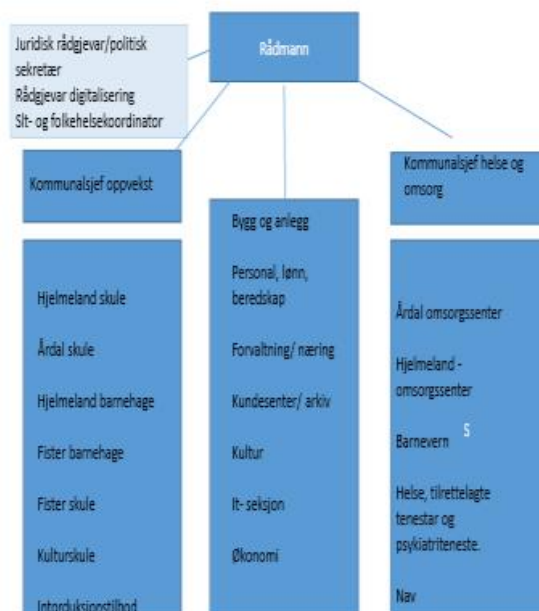
Forvaltningsutval, arbeider med plan- og forvaltning og er arbeidsutval for kommunestyret i slike saker.

Administrasjonsutval, politisk valde medlemmar saman med eit utval tillitsvalde. Dei handsamar saker som vedkjem kommunen sine medarbeidarar, slik som t.d. heiltidskultur, arbeidsgivarstrategi, rekrutteringstiltak.

Ordføraren, har ansvar for møteinnkalling og møteleiing. Kommunestyret kan delegere saker til ordførar. Er kommunen sitt fremste ombod for innbyggjarane. Kan få delegert oppgåver av kommunestyret.

Varaordfører er ordføraren sin stadfortredar.

3.2.2 Administrativ organisasjon, organisasjonskart

3.2.3 Endringar i organisasjonen

I 2018 blei stillinga assisterande rådmann organisert bort. Per dato er den administrative organiseringa slik at dei einingane som sokner under kommunalsjefane rapporterer direkte til dei. Resterande rapporterer til rådmannen. Når det gjeld IKT og kundesenter er per dato rådmannen personalansvarleg for alle medarbeidarar. Bibliotek rapporterer til kultursjef.

3.3 Visjon mål og prioriteringar

Vedteken KOMMUNEPLAN 2019 – 2031 har visjonen:

Visjonen er grunnlag for plan, utvikling og tenesteyting. Visjonen gjev uttrykk for eit ynskje om positivt samspel mellom kommunen sine tilsette, innbyggjarane og naturen rundt oss. Ein vil signalisere at ein ynskjer å bruke natur og naturressursar til helse, rekreasjon og friluftsføremål. Visjonen seier noko om satsing på næring som i stor grad er bygd opp rundt bruk av dei gode naturressursane kommunen har. Visjonen skal vise at Hjelmeland skal vere eit naturleg val for å bu, arbeide, bu i fritida, besøkje, drive rekreasjon og oppleve naturen.

3.3.1 Overordna mål i kommuneplanen

I KST sak 14/19 og 44/19 vart kommuneplanen vedtatt.

Hovudmål:

Jobb og attraktivitet. Å leggja til rette for vekst i folketalet gjennom satsing på arbeidsplassar og attraktive lokalsamfunn.

Dette målet ynskjer me å nå ved å arbeide med følgjande grunnleggande rammer for utvikling:

- Samferdsle med særleg fokus på Ryfast
- Økonomi
- ROS/ beredskap
- Barnekonvensjon og folkehelse
- Næringsliv og ressursar
- Klimaomstilling/ grønt skifte

Satsingsområde i kommuneplanen er:

Vidareutvikle «trekantsamarbeidet» offentlig, privat og frivillig sektor for å skape ein basis for felles lokalsamfunns- utvikling med vekst i folketalet.

Næringsutvikling med basis i eksisterande næringar, der reiseliv vert særleg vektlagt.

Lokalsamfunnsutvikling på ein slik måte at det er mogleg å byggja og bu i bygdene for alle generasjonar, samstundes med særleg satsing på tettstadsutvikling.

Lokal handel

For å få til utvikling av tettstader er mulegheit til å handla lokalt viktig. I Hjelmeland er me så heldige at me har lokale butikkar i mange bygder. I tråd med kommuneplanen har me no avtalar med mange lokale butikkar når det gjeld kjøp til våre skular og barnehagar. Avtalane er gjort etter konkurranser i tråd med regelverk for offentlege innkjøp.

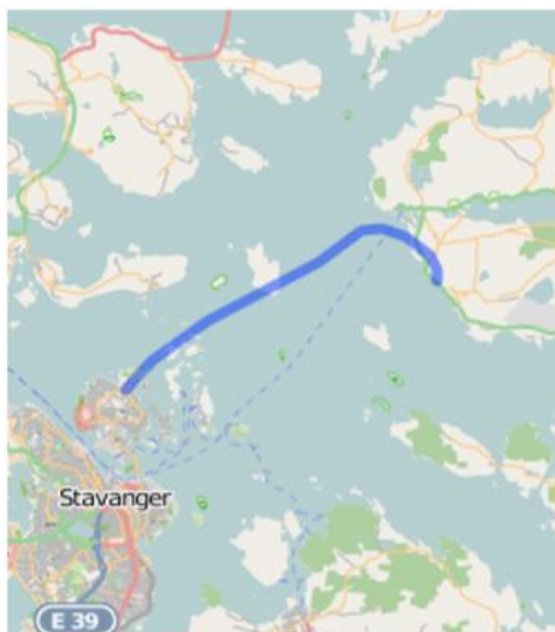
Dei grunnleggande rammene for utvikling som er definert i kommuneplanen er anten fokusområde som kommunestyre har valt sjølvstendig, eller for å koma føringar frå sentrale myndigheiter i møte.

Det er svært viktig for Hjelmeland å halda folketalet på dagens nivå, eller aller helst auke folketalet. Det er mange tilhøve som er viktig for at unge menneske skal velja å busette seg i kommunen. God tilbod innafor barnhage og skule er svært viktig. Forskning viser og at kulturtilbod og møteplassar er viktige. Rådmannen ynskjer difor å halda på skolestrukturen og ha barnehagar der folk bur. Særleg er dette viktig no når Ryfast opnar. Gode buområde med aktive bygder vil være ei viktig satsing i perioden. I dette næringsutvikling er viktig slik at ein kan bu og arbeida i kommunen.

3.3.2 Ryfast

Opninga av ferjefri veg til Stavanger og Nord- Jæren vil være svært viktig for Ryfylke. Me vil være nærare Stavanger sentrum enn mange av innbyggjarane i den nye bykommunen. Vegen er viktig for at Hjelmeland

kommune kan nå måla i kommuneplana.

<https://www.openstreetmap.org/browse/way/163078091>
AvOpenStreetMap

3.3.3 Hjelmeland med Ryfast

Kommunestyret har vedtatt å etablere prosjektet Hjelmeland med Ryfast. Målet med prosjektet er å sikre aktivitet i tråd med satsingane i kommuneplanen. Slik kan kanskje eit betre namn på prosjektet vera «Hjelmeland naturlegvis». Prosjektet skal gå over to år frå og med november 2019. Prosjektets mål er fleire i Hjelmeland. Dette skal skje gjennom auka marknadsføring av våre fortrinn, for å få dette til er det viktig at vi får til ei breiare innbyggjarinvolvering slik me fekk til i samband med arbeidet med kommuneplanen.

3.3.4 Særlege utviklingsområde i budsjettperioden

3.3.4.1 Vågen 360

«Vågastovå» har eit potensiale som rådmannen ynskjer å utvikla. I budsjettet for 2019 ville me tilretteleggja for «meiroke» bibliotek. Dette arbeidet er godt i gang og blir avslutta i 2020. Vidare arbeid med Vågen 360 prosjektet og samarbeid med frivillige vil være viktig for å få til fleire uformelle møteplassar i eit attraktivt sentrum. Eit eksempel på slike tiltak er frivillig kafe kvar onsdag.

3.3.4.2. Næringsarbeid

Me har no ei stilling som er knytt til næringsarbeid. Pågangen syner at det har vore eit rett grep som vil fortsetta. Arbeid med strategisk næringsplan er ikkje gjort. Me ser per dato at det me har trong om er ein konkret strategi for næringsarbeidet i kommunen. Denne strategien vil bli utforma i løpet av 2020. Strategien skal bygge på «Greater Stavanger» sin strategiske næringsplan.

3.3.4.3 Frivillig arbeid

Vedteken kommuneplan fokuserer på frivillig arbeid. Det er utarbeida ein såkalla «frivillig politikk», gjennomføring av denne må gjerast innafor gjeldande rammer og bemanning.

Frivillig arbeid vil være eit viktig supplement til det kommunale tenestetilbodet. På nokre område er det dei frivillige som står for mykje av tilbodet. Dette gjeld mellom anna tilbodet innan idrett og friluftsliv.

3.3.4.4 Beredskap

2019 har vist at me er sårbare. Me bruker og store ressursar på beredskap ved store nedbørsmengder. Fleire brannar i det siste viser og at vi er sårbare. Me har no inngått avtale med Rogaland Brann og redning om førebyggjande arbeid, og feiing. Me har så langt ikkje blitt invitert formelt inn i samarbeidet. Det er lagt inn midlar til noko utstyr når det gjeld brann og materiell til bruk ved flom.

Rådmannen kjem tilbake med sak om beredskap i løpet av våren, dette fordi beredskapsplanen skal rullerast. Me ber no einingane rapportera på tiltak innan beredskap, og brannførebygging. Det er intensivert opplæring i 1. hjelp.

Beredskapsråd

I 2020 foreslår rådmannen at det etableras eit beredskapsråd. Dette rådet skal ha deltakarar frå alle aktuelle samarbeidspartar i kommunen og regionale etatar som det er naturleg å samarbeida med.

3.3.3.5 Effektivisera, digitalisera

Hjelmeland kommune har oppretta stilling innan digitalisering i 70%. Dette har ført til auka fokus og nye tiltak. Digital teknologi eller «smart teknologi» er svært viktig i offentlig verksemd. Rådmannen ynskjer å fortsetta arbeidet med velferdsteknologi kor me nå er med i eit prosjekt leia av Sola kommune og for vår del i tett samarbeid med Strand. I tillegg arbeider me no i RITS med å gjera organisasjonen betre rusta til å arbeide med digitalisering. Målet er å nytte gjeldande ressursar, men stillinga som leiar av RITS vert foreslått oppjustert til 100% stilling.

Digitalisering er eit område kor Hjelmeland har satsa og vil satsa i framtida. Hjelmeland er med i fleire større prosjekter når det gjeld digitalisering. På vegne av RITS kommunane har me plass både i styringsgruppa og arbeidsgruppa i DIGI Rogaland som er leia av Stavanger. Vi legg Digi Rogaland sin digitaliseringsstrategi til grunn for vårt arbeid lokalt og i RITS: Konkret vil me fortsetta arbeidet med auka bruk av digitale hjelpemiddel. System for, utlån av bøker, sentralbord og deler av informasjonstilbodet vil bli vidareutvikla. Dei fleste som henvender seg til kommunen vil oppleve ein digital førstekontakt. Me nærmar oss kommune 24/7.

I Helse og omsorg er det planlagt eit arbeid for å effektivisera med samordning av tenester og funksjonar, i første rekke mellom omsorgssentra når det gjeld ressursstyring. Vi vil følgja med på prosjektet DIGI—helsestasjon . Det er skaffa programvare for turnus og ressursstyring i helse og omsorg.

Vidare er det gjort eit stort arbeid med digitaliseringa av skjema som innbyggjarane og medarbeidarar kan nytta. Me har starta opp med eit lågterskeltilbod om opplæring til dei som treng det. Dette er eit samarbeid mellom aktuelle næringsdrivande, frivillige og kommunen. Prosjektet er Hjelmeland si satsing i prosjektet Samarbeid om digital kompetanse.

«Digitalisering» I skulen vil er svært viktig framover. Alle elevar har no fått eige læringsbrett, Ipad. I 2020 vil me fortsetta kompetanseheving og pedagogisk utviklingsarbeid.

Den digitale utviklinga krev ressursar, det er lagt inn midlar til auka drift når det gjeld IT og satsing på digitale løysingar.

Effektivisera

Leiarutviklingsprogrammet som vi har gjennomført saman med KS– konsulent er no avslutta.

Dette gjer at me kan starta eit meir målretta arbeid med effektivisering. Effektivisering er og vil være tema i råmannen si leiargruppe kvar veke. I 2020 vil dette gjelde alle leiarmøte i kommunen. Me har som mål å få på plass pilotar som arbeider med målretta effektivisering. Imidlertid vil rådmannen advare mot å tru at me kan effektivisera drifta slik at me ikkje treng folk. Det er snakk om å forbetra kvalitet og gjera oppgåver pålagt av sentral mynde og kommunestyret utan å tilsetta fleire medarbeidarar.

4 Økonomi og trendar

4.1 Utvikling i folketalet

Diagramma syner at det antas at folketalet vil gå noko ned for kvart år framover. Hjelmeland hadde ein liten oppgang i 2017, men er pr oktober 2019 tilbake til om lag inngangstal til. Frå 01.01 2020 går om lag 75 innbyggjarar på Ombo over til Stavanger. Det utgjør ein del i høve til rammetilskot og skatt. Det er ei utfordring at talet på dei som er 26- 65 går nedover. Når me og samstundes ser at talet på dei som er 66 år og meir stig, så er det heilt innlysande at det vil vera knappe ressursar til å takla eldrebølgja som kjem nærare for kvart år. Dei som er arbeidsføre og betaler skatt av løna arbeid vert færre medan dei som betaler skatt av pensjonsytingar og har meir trong for omsorgstenester stig.

I høve til desse prognosane kan det sjå ut som om Hjelmeland kommune bør vri meir ressursar over på omsorg. Samstundes så vil det vera viktig å ha gode oppveksttilbod om me skal kunne få til auka busetting. Noko som igjen vil løyse utfordringane med arbeidskraft innan helse og omsorg og kommunen sin økonomi. Som nemnd tidlegare kan bruk av velferdsteknologi og andre digitale hjelpemiddel i tenestene, kunne løyse nokre av utfordringane. Naudsynt reduksjon i talet på tilsette samstundes som nivå og kvalitet på tenestene framleis må være av god kvalitet gjer at utfordringane til politiske og administratiive leiarar i kommunen vert store. I budsjettet ser me ei dreining mot at me nyttar noko meire ressursar på omsorg, og reduserer noko i oppvekst.

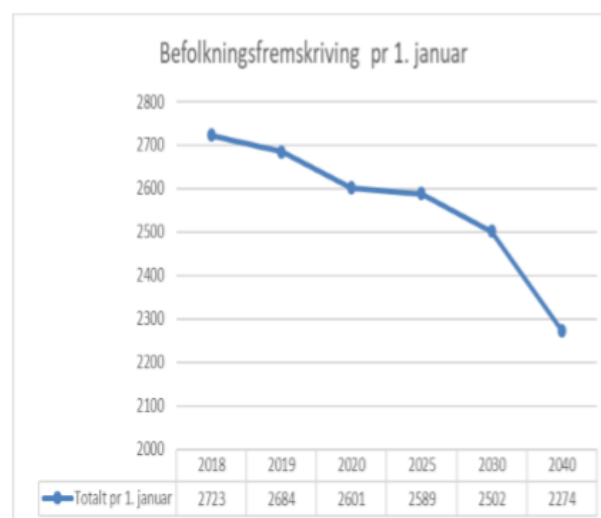
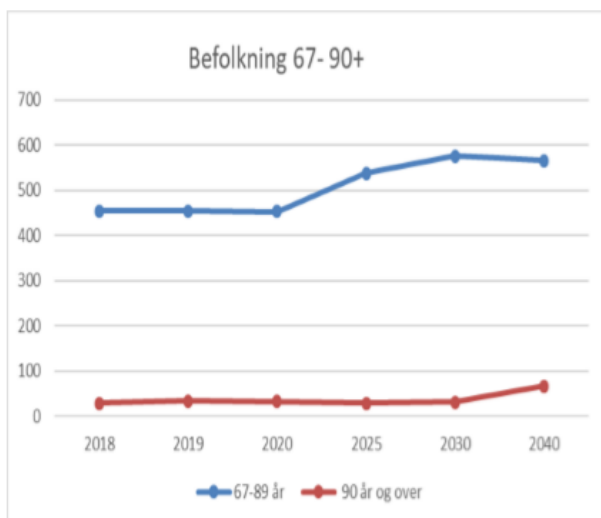
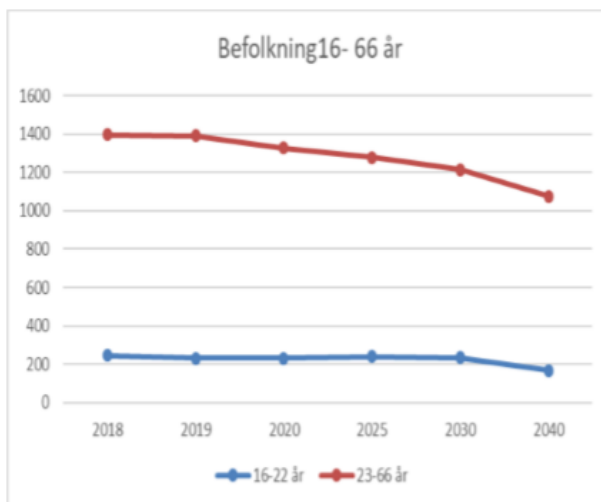
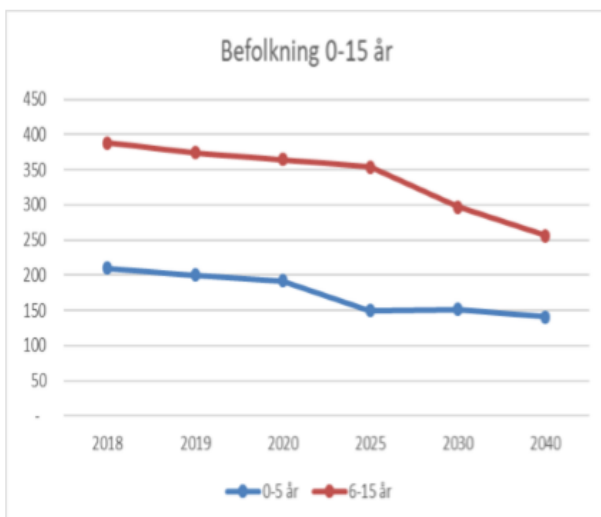

Utvikling i folketallet i våre nabokommunar

	Befolkning pr 01.01.2019	Fødsels overskot	Innflytting	Utflytting	Nettoinnflytting	Folkevekst	Folketal pr 2. kv 2019
1130 Strand	12720	30	198	153	45	75	12 795
1133 Hjelmeland	2684	-	8	22	-	-1	2683
1134 Suldal	3794	4	38	1	8	0	3794
1135 Sauda	4597	-	7	39	2	4	4600

4.1.1 Prognoser utvikling i innbyggartalet

4.1.2 Kommentarer til prognosane

Fallande grafar er i grunnen lette og tolke, men desse prognosane tek ikkje høgd for endringar i infrastruktur. Slik har ein altså ikkje tatt høgd for at Ryfast-sambandet vil gjera ein forskjell med tanke på auka busetting. SSB driv heller ikkje med trendforskning eller trendmålingar. Framskrivingane frå SSB bygger på utviklinga i statistikkane over tid. Samstundes er det slik at Ryfast kan få ein positiv verknad på busettinga i Hjelmeland.

Også når det gjeld trendar så kan det sjå ut som om det kan gå litt meir Hjelmeland sin veg. Det er fleire som ynskjer å bu meir desentralisert. Mange som har fritidsbustad i Hjelmeland nyttar meir og meir av tida si her. Dette kan vera ein moglegheit for Hjelmeland, no når reisetida til Stavanger og Nord– Jæren vert kraftig redusert. Trendar og moglegheiter er ikkje rekna inn i Statistisk sentralbyrå sine framskrivingar.

Uansett syner framskrivinga at me vil få ein vekst når det gjeld eldre innbyggjarar. Det er eit faktum som Hjelmeland kommune må bu seg på. Årets budsjett syner ei dreining mot omsorg. Samtidig må me nytta moglegheitene til å arbeide for å få ein vekst når det gjeld yngre innbyggjarar.

4.2 Utvikling i netto driftsresultat

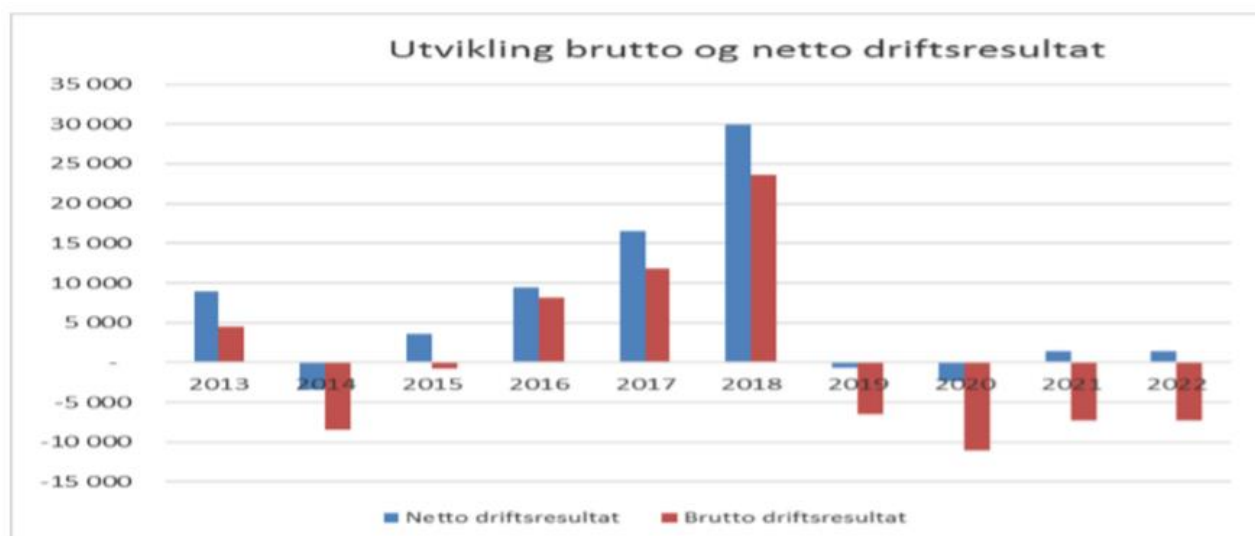
Netto driftsresultat er ein viktig faktor for å analysere kommunenes økonomi. Tidlegare har me nemnd at teknisk be- rekningsutval gir råd om 1,7% netto driftsresultat. Kommunelova krev nå at kommunen skal ha eit mål om netto driftsresultat. Som nevnt tidlegare så har rådmannen valgt å sjå på ein modell frå Telemarksforskning. 2020 blir eit unntaksår i høve til eit stort bidrag til Helgøy bru. Dette vil påføre eit negativt driftsresultat i 2020.

Sum driftsutgifter eksklusive avskrivning	281 046	285 643	293 405	288 938	290 955	297 036	298 806	309 379	304 119	304 119
	R	R	R	R	R	R	B	B	B	B
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Netto driftsresultat	8 981	-3 392	3 566	9 419	16 514	29 944	-645	-2 403	1 357	1 357
Brutto driftsresultat	4 483	-8 443	-809	8 202	11 800	23 645	-6 506	-11 040	-7 280	-7 280
Bruk av bundne driftsfond	7 961	10 914	18 593	11 355	12 272	11 014	13 085	16 165	11 165	11 165
Avsetninger driftsfond	-4 234	-	941	507	2 658	19 454	1 599	2 748	1 509	1 509
Avsatt bundne fond	14 278	13 140	15 971	14 616	15 398	15 542	11 903	11 903	11 903	11 903
Sluttresultat	-1 562	-5 617	7 508	6 259	9 376	15 338	-	-	-	-
Driftres i % av inntekter				2,99	5,17	8,85	-0,21	-0,76	0,43	0,43

I 2020 vil rådmannen nytta tida til å analysere nye moglegheiter for å betra utsikten frå 2021. Tabellen syner kun til og med 2022. Foreløpig vil 2023, siste året av ny periode, syna heilt likt 2022. Ei anna årsak til at det ikkje legges opp til større driftsresultat i 2021 er at det er mange usikre kort i høve til overføring av Ombo til Stavanger. Det er mange uavklarte saker kor Hjelmeland vurderer krav om kompensasjon. Vi håper dette vil bli avklart i 2020. Det er også uavklarte saker i høve til andre offentlege etatar.

Om me i tillegg skal snu bruken av kraftfondet ser rådmannen at dette vert vanskelig utan ei markert auke i inntekter. Slik rådmannen ser det må me gjennomføra relativt store reduksjonar på kostnadssida for å unngå bruk av kraftfondet i drifta. Det er fleire endringar i grunnlaget for eigedomsskatt. Me har tidlegare foretatt ei justring i høve til verk og bruk og produksjonsutstyr, no må vi og trekkje frå 30% av grunnlaget som blir nytta til bustad og fritid.

Hjelmeland gjennomfører no ny hovudtaksering, me veit ikkje korleis resultatet av denne takseringa vil slå ut før i mars 2020. Foreløpige estimat gir ein indikasjon på at nye takstar og reduksjonsfaktor på 30% vil jemne ut kvarandre, difor gjer me ikkje endringar i eigedomsskatten nå, men kjem tilbake til dette i 1. tertial. Den endringa som er foretatt er ei auke i overføringar frå Suldal til Hjelmeland i høve til Suldalsavtalen.

5 Budsjett og rammer for 2020-2023

5.1 Hovedoversikt drift

	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Brukerbetalinger	-12 339	-12 033	-12 053	-12 053	-12 053	-12 053
Andre salgs- og leieinntekter	-41 057	-39 702	-41 591	-41 591	-41 591	-41 591
Overføringer med krav til motytelse	-42 559	-15 519	-18 179	-18 179	-18 179	-18 179
Rammetilskudd	-91 749	-93 500	-100 000	-98 500	-98 500	-98 500
Andre statlige overføringer	-12 105	-7 230	-3 630	-3 630	-3 630	-3 630
Andre overføringer	-9	-76	-76	-76	-76	-76
Skatt på inntekt og formue	-73 736	-97 457	-96 457	-96 457	-96 457	-96 457
Eiendomsskatt	-31 109	-30 200	-31 200	-31 200	-31 200	-31 200
Andre direkte og indirekte skatter	-33 776	-11 600	-14 100	-14 100	-14 100	-14 100
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-338 439	-307 318	-317 287	-315 787	-315 787	-315 787
Lønnsutgifter	164 376	154 999	164 110	163 860	163 860	163 860
Sosiale utgifter	35 025	37 032	40 228	40 158	40 158	40 158
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	50 442	55 340	53 682	53 742	53 742	53 742
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	27 682	31 247	27 369	27 369	27 369	27 369
Overføringer	19 510	19 718	23 990	18 990	18 990	18 990
Avskrivninger	17 758	15 473	18 948	18 948	18 948	18 948
Fordelte utgifter	0	15	0	0	0	0
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	314 794	313 824	328 327	323 067	323 067	323 067
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-23 645	6 507	11 040	7 280	7 280	7 280
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-8 589	-9 670	-9 470	-9 470	-9 470	-9 470
Gevinst på finansielle instrumenter	-2	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	-109	-10	-10	-10	-10	-10
SUM EKSTERNE FINANSINNTEKTER (E)	-8 700	-9 680	-9 480	-9 480	-9 480	-9 480
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	5 077	7 241	7 241	7 241	7 241	7 241
Avdrag på lån	15 058	12 000	12 500	12 500	12 500	12 500
Utlån	24	50	50	50	50	50
SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER (F)	20 160	19 291	19 791	19 791	19 791	19 791
RESULTAT EKSTERNE FINANSIERINGS-TRANSASJONER	11 460	9 611	10 311	10 311	10 311	10 311
Motpost avskrivninger	-17 758	-15 473	-18 948	-18 948	-18 948	-18 948
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-29 944	645	2 403	-1 357	-1 357	-1 357
Bruk av tidligere års regnskapsmessig mindreforbruk	-9 376	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	-1 062	-786	-786	-786	-786
Bruk av bundne fond	-11 014	-13 085	-16 165	-11 165	-11 165	-11 165
SUM BRUK AV AVSETNINGER (J)	-20 390	-14 147	-16 951	-11 951	-11 951	-11 951
Avsetninger til disposisjonsfond	19 454	1 599	2 748	1 509	1 509	1 509
Avsetninger til bundne fond	15 542	11 903	11 800	11 800	11 800	11 800
SUM AVSETNINGER (K)	34 996	13 502	14 548	13 309	13 309	13 309
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	-15 338	0	0	0	0	0

Tabell er inklusive Helgøy bru, dette tilskottet reduserer netto driftsresultat med kr 5 mill. Rådmannen veljer å sjå på ordinær drift eksklusiv denne særskilde utgifta eller å ta det inn som ekstraordinær utgift i 2020 og veljer å sjå på ordinær drift eksklusiv denne særskilde utgifta..

Tal som er oppgitt som avsetning disp fond speglar totalt mindre/ meirforbruk

5.1.1 Inntekter og utgifter. Budsjetttskjema 1a

	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Skatt på inntekt og formue	-73 736	-97 457	-96 457	-96 457	-96 457	-96 457
Ordinært rammetilskudd	-91 749	-93 500	-100 000	-98 500	-98 500	-98 500
Skatt på eiendom	-31 109	-30 200	-31 200	-31 200	-31 200	-31 200
Andre direkte eller indirekte skatter	-33 776	-11 600	-14 100	-14 100	-14 100	-14 100
Andre generelle statstilskudd	-12 105	-7 230	-3 630	-3 630	-3 630	-3 630
Sum frie disponible inntekter	-242 475	-239 987	-245 387	-243 887	-243 887	-243 887
Renteinntekter og utbytte	-8 589	-9 670	-9 470	-9 470	-9 470	-9 470
Gevinst på finansielle instrumenter	-2	0	0	0	0	0
Renteutgifter provisjoner og andre finansutgifter	5 077	7 241	7 241	7 241	7 241	7 241
Avdrag på lån	15 058	12 000	12 500	12 500	12 500	12 500
Netto finansinntekter/-utgifter	11 544	9 571	10 271	10 271	10 271	10 271
Til ubundne avsetninger	19 454	1 599	2 748	1 509	1 509	1 509
Til bundne avsetninger	15 542	11 903	11 800	11 800	11 800	11 800
Bruk av tidl års regnsk m mindreforbruk	-9 376	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	0	-1 062	-786	-786	-786	-786
Bruk av bundne avsetninger	-11 014	-13 085	-16 165	-11 165	-11 165	-11 165
Netto avsetninger	14 606	-645	-2 403	1 357	1 357	1 357
Til fordeling drift	-216 325	-231 061	-237 519	-232 259	-232 259	-232 259
Sum fordelt til drift fra skjema 1B	200 988	231 061	237 519	232 259	232 259	232 259
Merforbruk/mindreforbruk	-15 338	0	0	0	0	0

Endringane frå 2020 til 2021 ligg i tala over.

Merk at naturressursskatten blir flytta til «Andre direkte eller indirekte skatter» i rekneskapen til årssoppgjeret.

I budsjettet ligg den under skatt på inntekt og formue, den er inkludert i denne posten gjennom året og vi veit ikkje talet før årssoppgjeret

Skigruppa Hjelmeland IL under «Ringfesten» Foto Eldfinn Austigard

15

5.1.2 Rammer per ansvar. Budsjettskjema 1b

Tala er eksklusive fond, fondsbruk ligg i skjema 1a.

Ansvar	Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
	Hjelmeland	216 298	231 061	237 518	232 258	232 258	232 258
1000	Rådmann og ass rådmann	6 967	5 914	6 837	6 837	6 837	6 837
1001	Politisk nivå	3 123	3 942	4 007	4 007	4 007	4 007
1002	Næringsliv	2 631	3 875	8 750	3 750	3 750	3 750
1003	Den Norske Kirke	3 698	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750
1100	Fagområde IKT	5 001	6 550	7 005	7 005	7 005	7 005
1101	ikt RITS	1 225	1 424	1 781	1 781	1 781	1 781
1200	Kundesenter	2 416	2 482	2 444	2 444	2 444	2 444
1300	Plan, utvikling og forvaltning	4 197	3 841	3 986	3 986	3 986	3 986
1400	Økonomi	4 536	6 838	5 211	5 211	5 211	5 211
1600	Fagområde personal	5 220	6 185	5 858	5 858	5 858	5 858
1800	Fellesutgifter	10	338	278	278	278	278
2000	Oppvekst	9 546	12 955	8 770	8 770	8 770	8 770
2010	Kulturskolen	2 018	2 043	2 091	2 091	2 091	2 091
2100	Hjelmeland skule	27 188	27 369	29 888	29 888	29 669	29 669
2200	Årdal skule	7 468	8 400	8 693	8 693	8 693	8 693
2400	Fister skule	9 390	9 803	8 501	8 501	8 501	8 501
2500	Hjelmeland barnehage	9 402	8 993	9 649	9 649	9 649	9 649
2530	Jøsenfjorden barnehage	1 716	1 690	1 843	1 843	1 843	1 843
2600	Årdal barnehage	6 707	6 792	6 885	6 885	6 885	6 885
2700	Fister barnehage	5 018	4 664	4 409	4 409	4 409	4 409
2800	Flyktningetenesta	6 834	3 224	2 176	2 176	2 176	2 176
2900	Vaksenopplæring	793	1 420	1 468	1 148	1 148	1 148
3000	Helse og omsorg	609	623	619	619	619	619
3100	Hjelmeland omsorgsenter	22 087	22 846	23 948	23 948	23 948	23 948
3110	Tilrettelagde tjenester	6 233	5 936	5 801	5 801	5 801	5 801
3200	Årdal omsorgssenter	16 298	15 159	17 699	17 699	17 699	17 699
3300	NAV	4 396	4 793	4 944	4 944	4 944	4 944
3400	Barn og familie	9 094	11 670	10 452	10 452	10 452	10 452
3500	Helse	13 237	13 495	14 681	14 741	14 959	14 959
5000	Kultur og fritid	3 777	4 670	4 662	4 662	4 662	4 662
6000	Bygg og anlegg	26 090	23 960	25 522	25 522	25 522	25 522
6025	IVAR vann og avløp	-3 832	-2 757	-2 877	-2 877	-2 877	-2 877
9000	Skatt . lån, finans	-6 794	-1 826	-2 214	-2 214	-2 214	-2 214

Foto Eldfinn Austiaard

5.1.3 Budsjett per hovudområde

Beskrivelse	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Hjelmeland	216 298	231 061	237 518	232 258	232 258	232 258
Hovudområde Rådmann, politisk, næringsliv, staber, IT	35 316	41 051	45 879	40 879	40 879	40 879
Den norske kyrkja	3 698	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750
Hovudområde Oppvekst	86 080	87 353	84 373	84 053	83 834	83 834
Hovudområde Levekår	71 954	74 522	78 144	78 204	78 422	78 422
Kultur og fritid	3 777	4 670	4 662	4 662	4 662	4 662
Bygg og anlegg	26 090	23 960	25 522	25 522	25 522	25 522
VA sektor	-3 832	-2 757	-2 877	-2 877	-2 877	-2 877
Skatt, lån, finans, felles	-6 784	-1 488	-1 936	-1 936	-1 936	-1 936

5.1.4 Bevilgningsoversikt

Bevilgningsoversikt	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Rammetilskudd	-91 749	-93 500	-100 000	-98 500	-98 500	-98 500
Inntekts- og formuesskatt	-73 736	-97 457	-96 457	-96 457	-96 457	-96 457
Eiendomsskatt	-31 109	-30 200	-31 200	-31 200	-31 200	-31 200
Andre generelle driftsinntekter	-45 881	-18 830	-17 730	-17 730	-17 730	-17 730
SUM GENERELLE DRIFTSINTEKTER	-242 475	-239 987	-245 387	-243 887	-243 887	-243 887
Sum bevilgninger drift, netto	200 988	231 046	237 519	232 259	232 259	232 259
Avskrivinger	17 758	15 473	18 948	18 948	18 948	18 948
SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	218 746	246 519	256 467	251 207	251 207	251 207
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-23 729	6 532	11 080	7 320	7 320	7 320
Renteinntekter	-3 619	-4 270	-4 070	-4 070	-4 070	-4 070
Utbytter	-4 970	-5 400	-5 400	-5 400	-5 400	-5 400
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-2	0	0	0	0	0
Renteutgifter	5 077	7 241	7 241	7 241	7 241	7 241
Avdrag på lån	15 058	12 000	12 500	12 500	12 500	12 500
NETTO FINANSUTGIFTER	11 544	9 571	10 271	10 271	10 271	10 271
Motpost avskrivinger	-17 758	-15 473	-18 948	-18 948	-18 948	-18 948
NETTO DRIFTSRESULTAT	-29 944	630	2 403	-1 357	-1 357	-1 357
Netto avsetninger til eller bruk av bundne fond	4 527	-1 182	-4 365	635	635	635
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	19 454	537	1 962	723	723	723
SUM DISPONERINGERELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	15 338	-645	-2 403	1 357	1 357	1 357
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	0	0	0	0	0	0

5.1.5 Driftsoversikt hovudpostar

Driftsoversikt hovedposter	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Lønn og sosiale utg	197 347	189 278	201 395	201 075	201 075	201 075
Kjøp inngår i tj prod	52 497	58 108	56 624	56 685	56 685	56 685
Kjøp erstatter tj prod	27 682	31 247	27 369	27 369	27 369	27 369
Overføringer fra komm	19 510	19 718	23 990	18 990	18 990	18 990
Finansutgifter	88 252	48 267	53 287	52 047	52 047	52 047
Salgsinntekter	-53 395	-51 735	-53 645	-53 645	-53 645	-53 645
Refusjoner	-42 559	-15 519	-18 179	-18 179	-18 179	-18 179
Overføringer til komm	-242 484	-240 063	-245 463	-243 963	-243 963	-243 963
Finansinntekter	-46 849	-39 300	-45 379	-40 379	-40 379	-40 379

5.1.6 Endringer i sentrale kostraområde

Nedanfor er det ei oversikt som synar endringar frå budsjett 2019 til budsjett 2021 i sentrale kostraområde. Oversikta seiar noko om prioriteringar framover .

Tal i heile tusen	R 2018	B 2019	B2020	B 2021	Endring B 19 - B 21
Politisk nivå, revisjon	6 138	7 997	8 008	8 008	11
Råmann, stab og forvaltning	52 417	61 266	58 725	58 725	-2 541
Barnehager	49 324	47 541	49 235	49 235	1 694
Skuler	97 369	104 308	101 008	101 008	-3 331
Vaksenopplæring	- 256	1 247	1 314	672	-575
SFO	2 618	3 702	4 131	4 131	429
Drift lokaler, skyss, oppvekst	35 639	18 934	22 161	22 161	3 227
Førbygging helse, helsestasjon	4 246	5 763	5 569	5 569	-194
Aktivering brukere	3 987	3 154	1 904	1 904	-1 250
Lege tjeneste	20 498	19 776	21 698	21 820	1 922
Sosialhjelp	4 349	4 304	4 441	4 441	137
Barnevern	18 376	23 669	21 234	21 234	-2 435
Helse og pleie, institusjon	61 616	60 064	63 420	63 420	3 356
Helse og pleie, i hjemmet	31 856	32 709	37 804	37 804	4 617
Sosialhjelp	5 721	6 376	7 102	7 102	726
Plan, byggesaker, kart og oppmåling	5 502	4 437	4 507	4 507	70
Beredskap brann og ulykker	8 600	5 810	5 755	5 755	-55
VA drift	- 2 812	- 2 040	- 2 280	- 2 280	-240
Idrettsanlegg/sentralidrettsanlegg	4 506	1 938	4 262	4 262	2 324
Annen støtte til drift, eksternt	2 093	4 059	3 903	3 903	-156

5.1.7 Oversikt hovudpostar /syner kva som må dekkast inn)

Beskrivelse	Regn- skap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Hjelmeland	216 298	231 061	237 518	232 258	232 258	232 258
Hovudområde Rådmann, politisk, næringsliv, staber, IT	35 316	41 051	45 879	40 879	40 879	40 879
Den norske kyrkja	3 698	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750
Hovudområde Oppvekst	86 080	87 353	84 373	84 053	83 834	83 834
Hovudområde Levekår	71 954	74 522	78 144	78 204	78 422	78 422
Kultur og fritid	3 777	4 670	4 662	4 662	4 662	4 662
Bygg og anlegg	26 090	23 960	25 522	25 522	25 522	25 522
VA sektor	-3 832	-2 757	-2 877	-2 877	-2 877	-2 877
Skatt, lån, finans, felles	-6 784	-1 488	-1 936	-1 936	-1 936	-1 936

Frå «Ringfesten» i Vågen. Foto Eilfinn Austigard

6 VAR

6.1 Forventa utvikling i VAR kostnader

Vatn :	Vann							
	Regnskap	Regnskap						
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Beregningselementer	Sum	Sum	Sum	Sum				
Direkte driftskostnader	5 105 749	5 420 773	5 376 444	6 466 800	6 630 800	6 794 800	6 958 800	6 958 800
Indirekte driftsutgifter	223 710	440 227	375 000	150 000	100 000	90 000	90 000	90 000
Kapitalkostnader (avskrivninger)	1 630 566	1 745 973	1 887 998	1 900 000	2 000 000	2 100 000	2 100 000	2 100 000
Kalkuleerte kapitalkostnader	499 072	640 910	779 680	560 000	580 000	600 000	600 000	600 000
Gebyrgrunnlag	7 459 097	8 247 883	8 419 122	9 076 800	9 310 800	9 584 800	9 748 800	9 748 800
Gebyrinntekter, årsgebyrer	-7 256 901	-7 831 712	-8 235 089	-8 482 142	-8 736 606	-8 998 704	-9 178 678	-9 500 000
Tilknyningsgebyr				-250 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
Renteinntekter fond	-33 224	-38 555	-12 100	-15 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Andre inntekter		-14 356		-12 100	-12 100	-12 100	-12 100	-12 100
Netto kostnad	168 972	363 261	171 934	317 558	352 094	363 996	348 022	26 700
Avsetn.(+)/bruk av fond(-) for 2015	-	-363 261	-171 934	-317 558	-352 094	-363 996	-348 022	-26 700
Saldo selvkostfond	1 947 216	1 583 955	1 412 021	1 094 463	742 369	378 373	30 351	3 651

Avløp:	Regnskap	Regnskap						
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Beregningselementer	Sum	Sum	Sum	Sum	Sum	Sum	Sum	
Direkte driftskostnader	2 412 088	2 804 271	2 538 792	2 950 914	3 266 915	3 466 915	3 666 915	3 666 915
Indirekte driftsutgifter	197 280	227 738	177 000	90 000	90 000	90 000	90 000	90 000
Kapitalkostnader (avskrivninger)	353 925	371 681	294 926	325 000	390 000	579 000	570 000	570 000
Kalkuleerte kapitalkostnader	59 952	72 918	75 999	77 000	77 000	79 000	81 000	81 000
Gebyrgrunnlag	3 023 245	3 476 608	3 086 717	3 442 914	3 823 915	4 205 915	4 407 915	4 407 915
Gebyrinntekter, årsgebyrer	-3 155 575	-3 300 761	-3 585 950	-3 707 000	-3 707 000	-3 707 000	-3 900 000	-4 300 000
Tilknyningsgebyr				-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Renteinntekter fond	-	-2 620	-					
Netto kostnad	-132 330	173 227	-499 233	-364 086	16 915	398 915	407 915	7 915
Avsetn.(+)/bruk av fond(-) for 2015	-	-132 330	-499 233	-364 086	-16 915	-398 915	-407 915	-7 915
Saldo selvkostfond	132 330	-	499 233	863 319	846 404	447 489	39 574	31 659

Tala her er indeksregulert for kvart år og avviker difor noko fra ramma på skjema 1B

6.2 Grunnlag for VAR-gebyrer

Økning av samlet inntekt	2020	2021	2022	2023
Grunnlag for gebyrer				
2020 priser				
Vann				
Endring gebyrinntekter fra året før	254 464	262 098	179 974	321 322
% endring	3,0	3,0	2,0	5,7
2023 er usikkert, årsak til stor økning her i 2023 er at fondet er brukt opp				
Avløp				
Endring gebyrinntekter fra året før	0	0	193 000	400 000
% endring			5 %	9 %
2023 er usikkert, årsak til stor økning er at fondet er brukt opp				

7 Nye tiltak som er med i budsjettet

7.1 Nye tiltak

7.1.1 Stabar

Eining	Tiltak	Kr
IKT	Ny rekrutteringsmodul	17 000
IKT	Portal nye system: Booking, MinSide, universell utforming	77 000
IKT	Økonomi: Rapportsystemer, robotar, Likningsoppgåve via SvarUt	123 000
IKT	Helse og omsorg: Digital vaktbok, Digi kontakt heimeteneste	68 600

7.1.2 Oppvekst

Eining	Tiltak	Kr
Årdal skule	Auka bemanning iht vedtak i 2019. Lagt inn for våren 2020.	270 000
	Vidareføring til hausten vurderes ved 1. tertial.	
Årdal skule	Overført frå Helse og omsorg	218 000

7.1.3 Helse

Eining	Tiltak	Kr
ÅOS	Ressurskrevjande brukarar	1 355 000

Eining	Tiltak	Kr
Helse	InfoDoc, skyløsning, digitalt	80 430

7.1.4 Bygg og anlegg

Eining	Tiltak	Kr
Bygg og anlegg	Auke i stilling for å ta oppdrag med praktisk bistand	487 000
	Reduksjon i helse	

7.1.5 Vatn og avlaup

Eining	Tiltak	Kr
IVAR IKS	Kostnadsfordeling produksjon og distribusjon av vatn	164 000
IVAR IKS	Avlaupsrensing	26 000
IVAR IKS	Generell lønnsvekst og auka timetal for meir reell kostnadsføring	290 000

7.2 Kutt eller ekstra inntening

7.2.1 Skatt og finans

Tiltak	Kr
Nye berekningar syner ei auke m.a. når det gjeld avtale med Suldal	-2 500 000

7.2.2 Rådmannen

Tiltak	Kr
Vakanser, permisjonar	450 000

7.2.3 Oppvekst

Tiltak	Kr
Færre elevar i vaksenopplæring	600 000
Naudsynte innsparingar i oppvekst, intro og vaksenopplæring	718 000

7.3 Ønska tiltak som rådmannen ikkje finn rom for å imøtekoma

Einingane må finna rom til tiltaka innafor eige budsjett, eventuelt at ein kan finna rom innafor tenesteområda sine samla budsjetter.

Eining	Tiltak	Kr
Årdal skule	Trong om auka ressurs til elevar i tråd med tilrådingar frå PPT og helse	490 000
Oppvekst	Dekning for å få dekkja heile kostnaden til leirskule	62 000
Fister og Jøsenfjorden barnehagar	Lønn til vikar, som dei andre barnehagane	40 000
Årdal barnehage	Tiltak i tråd med anbefalingar frå helse og PPT	577 000
Hjelmeland skule	Spesialtiltak før og etter skuletid	231 000
Barn og unges kommunestyre	Sjå orienteringssak	

Bustadkoordinator:

Frå 2020 er tre ordningar som tidlegare har vore finansiert via Husbanken no finansiert som del av rammetilskottet. Det gjeld tilpassningstilskottet, etableringstilskottet og tilskott til utredning og prosjektering. Rådmannen har ikkje funne plass til å setta av midlar til desse prosjekta. Det er ikkje krav om at kommunen skal ha slik ordninga, det er tilrådt og det er midlar i rammetilskottet.

Helse:

Frå 2020 er det lovbestemt at alle komunar skal ha kommunepsykolog. Det er ikkje bestemt noko om stillingsstorleik. Rådmannen finn ikkje å kunne tilsetta nokon personar i ei slik stilling i 2020. Me ser og at det vil være utfordrande å rekruttere personell til ei slik stilling. Rådmannen vil arbeide for å få på plass ei ordning frå 2021.

I tillegg er det ønskjeleg med tiltak som er å sjå på som driftstiltak. Dette er tiltak som einingane evt. teknisk må sjå på:

Eining	Tiltak
Årdal skule	Nye gardiner i gymsalen
Fister skule	Ny solskjerming
Kulturskulen	Nytt piano på Årdal skule, nytt flygel i Spinneriet
Jøsenfjorden barnehage	Solskjerming. Nytt stellerom.
Hjelmeland barnehage Toddler toppen	Nytt stellerom og vidare arbeid med uteområda
Hjelmeland skule	Oppussing av klasserom og arbeidsrom som tilfredstiller aml med forskrifter til lærarane ved skulen
Kyrkjeleg fellesråd	Ynskje om auka driftstilskott og eit investeringstilskott på kr 300 000
Barn og unges kommunestyre	Meir lokal frukt

8 Fond, avsetning og bruk

Bundne fond er hovudsakleg øymerka midlar som blir avsett til det respektive føremålet og blir løfta inn i driftsrekneskapen når prosjekta skal finansierast / gjerast opp. Desse vert det sjeldan budsjettert bruk på. Kraftfondet er på mange måtar eit bunde fond. Føringane for bruk av fondet er bestemt i konsesjonsvilkåra for kraftverka. Dei skal gå til tilrettelegging for næringsverksemd.

Disposisjonsfond er fond som ikkje er bundne. Dette kan nyttast til andre føremål. Avsetning er stort sett positive driftsresultat.

Omsorgssentra har kvart sitt øymerka fond som dei kan bruka til bestemte vedatte føremål.

Vatn- og avlaupssektoren har adskilte sjølvkostfond som skal nyttast i høve til reglement.

Feiefond, ska nyttast til feiing og førbygging.

8.1 Avsetning fond

Avsetning til Fond		Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Ansvar	Tall i hele tusen			
	Alle bundne fond			
1300	Avsetjing til bundne driftsfond	229	0	0
3100	Avsetjing til bundne driftsfond	29	0	0
3200	Avsetjing til bundne driftsfond	7	0	0
3500	Avsetjing til bundne driftsfond	304	0	0
5000	Avsetjing til bundne driftsfond	28	0	0
6000	Avsetjing til bundne driftsfond	198	0	0
6025	Avsetjing til bundne driftsfond	499	0	0
9000	Avsetjing til bundne driftsfond	13 001	11 800	11 800
9000	Avsetjing til disposisjonsfond	19 414	1 599	2 748
9000	Avsetjing til forsikringsfond	40	0	0

8.2 Bruk av fond

	Bruk av Fond	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
	Kraftfondet			
1002	Bruk av bundne driftsfond	-2 577	-3 220	-8 000
1300	Bruk av bundne driftsfond	-1 825	-1 826	-1 826
1400	Bruk av bundne driftsfond	0	-1 700	0
2000	Bruk av bundne driftsfond	-73	0	0
3500	Bruk av bundne driftsfond	-56	0	0
5000	Bruk av bundne driftsfond	-434	-680	-680
6025	Bruk av bundne driftsfond	-172	-659	-659
9000	Bruk av bundne driftsfond	-5 000	-5 000	-5 000
	Andre bundne fond			
1300	Bruk av bundne fond	-27	0	0
3100	Bruk av bundne fond	-21	0	0
3200	Bruk av bundne fond	-73	0	0
9000	Bruk av bundne fond	-757	0	0
1002	Bruk av disposisjonsfond	0	-500	-500
2100	Bruk av disposisjonsfond	0	-28	-28
2200	Bruk av disposisjonsfond	0	-8	0
2400	Bruk av disposisjonsfond	0	-8	-8
3300	Bruk av disposisjonsfond	0	-268	0
5000	Bruk av disposisjonsfond	0	-150	-150

Målet er å redusere bruk av kraftfondet. Kommuneplanen har eit mål om at frå 2020 så skal halvparten av årleg avsetjing øyremerkast næring. For å klara dette må det endrast på den nåverande storleiken på bruken av/saldering av kraftfondet i drifta. I 2019 vart det nytta midlar til retaksering.

For 2020 vil kommunen sin del til Helgøy bru bli tatt frå kraftfond. Det er og vedtak på å nytta fondsmidlar til prosjektet Hjelmeland Naturlegvis. Dette er ikkje lagt inni budsjettet , då det vert vurdert å nytta nye utbetalingar frå Havbruksfondet til dette. Eventuelle utbetalingar frå fondet er ikkje budsjettetert til anna.

9 Lån og gjeldsgrad

9.1 Gjeldsgrad

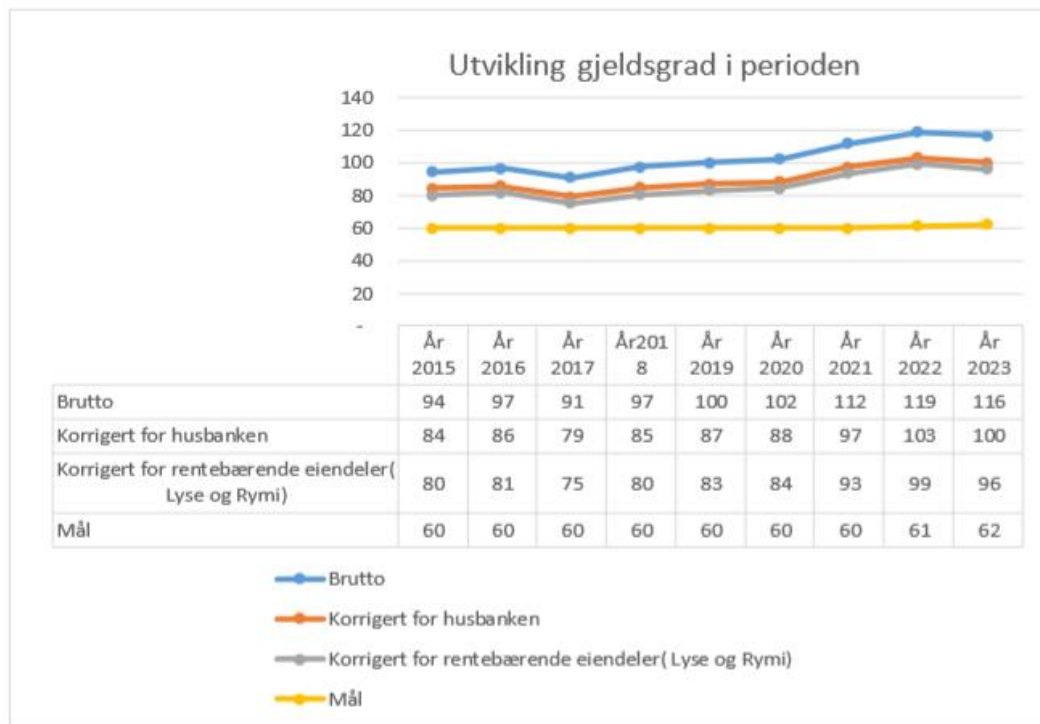
Gjeldsgrad i 2019 vart brutto på 99% av driftsinntekter, netto på 81%.

Om kommunestyret følger rådmannens innstilling vil ein i perioden 2020 til 2023 sjå at gjeldsgraden aukar. Dette er om ein vel å gjera noko med ungdomsskulen og skuleområdet på Hjelmeland.

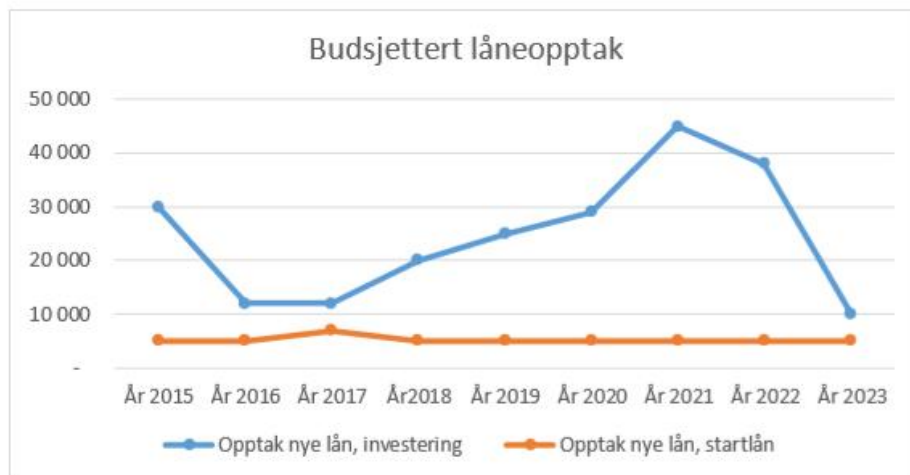
Når det gjeld husbanken så har Hjelmeland i fleire år tatt opp lån i Husbanken på om lag kr 5 mill, rådmannen legger opp til eit vidare årleg låne- opptak hos Husbanken til startlån på kr 5 mill pr år i neste periode. Me har framleis eit lågt rentenivå. Det er bevegelse i rentenivået no, me estimerer med ei moderat auke i rentekostnader. Rentekostnader for neste periode er basert på estimat frå kommunalbanken sin finansportal.

Eit historisk meir normalt rentenivå (minst det dobbelte av dagens nivå) vil skape ein trussel for kommunens ansvar for tenesteytinga. Det er lite sannsynleg at man vil kome dit i løpet av dei neste fire åra. Det vil allikevel vera naudsynt at rådmannen tilrår kommunestyret å prioritera nye investeringsprosjekt, og også vurdere om ein skal utsetje eller avvikle vedtekne prosjekt for å redusere risiko og sårbarheit. Gjeldsgraden (lånegjeld som del av driftsinntekter) er eit uttrykk for belastninga knytt til det å betale renter og avdrag av løypande inntekter.

Rådmannen har valt å framstille gjeldsgraden med netto- og bruttotall. Brutto gjeldsgrad er total lånegjeld. Netto gjelds-grad er korrigert for formidlingslån og renteberande eigedelar (hovudsakleg Lyse og RYMI). Målet i kommuneplana er gjeldsgrad på 60% netto. Utviklinga vil sjøvsagt vera avhengig av brutto driftsinntekter i perioden. Langsiktig mål for gjeldsgraden må etter rådmannens syn i første omgang vere å kome under 80% i brutto gjeldsgrad og 60% for netto. På tross av dette vel altså rådmannen å leggja inn auka låneopptak i perioden. Dette fordi det er svært viktig å ha gode og hensiktsmessige skulebygg. Det er og naudsynt med investeringar for å sikre ei naudsynt næringsutvikling i kommunen. NB! Eventuelle utbetalingar frå havbruksfondet er ikkje teke med i vurderingane. Heller ikkje eit eventuelt sal av vass- og avlaupsinfrastruktur. Gjeldsgraden vil i år 2022 bli 98% brutto og 78% netto.

9.2 Låneopptak i perioden

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Rentekostnader						
Lån investering	4 566 000	4 500 000	4 916 000	5 432 000	5 753 000	6 000 000
Husbanken	619 000	620 000	700 000	780 000	860 000	940 000
Sum rentekostnader	5 185 000	5 120 000	5 616 000	6 212 000	6 613 000	6 940 000

Stipulert utvikling rentekostnader i perioden, kilde: KBN finansportal

Skomakarnibbå foto Eldfinn Austigard

10 Nøkkeltal frå Kostra

Ofte kan det være gode grunnar for å samanlikna seg med andre når det gjeld bruk av fellesskapet sine midlar. I kostragruppe tre er me likna saman med eit gjennomsnitt av kommunar som liknar på oss. Mindre kommunar som ligg i desentraliserte område. Når ein samanliknar er det ikkje slik at kommunane er heilt like. Det kan t.d. være store forskjellar når det gjeld skulestruktur, struktur på omsorgstenestene og i kva grad kommunane samarbeider med andre kommunar.

10.1 Nøkkeltal Plan, forvaltning, landbruk, næring

Nøkkeltal landbruk	Enhet	Hjelmeland	Kostragruppe	Landet
		2018	2018	2018
Netto driftsutgifter til landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling i prosent av totale netto driftsutgifter	prosent	0,9	0,5	0,2
Brutto driftsutgifter til landbruksforvaltning korrigert for samarbeidskommuner (1000 kr)	1000 kr	2348	56994	784105
Brutto driftsutgifter til landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling per landbrukseiendommen	1000 kr	5,2	4,8	4,3
Landbrukseiendommer (antall)	antall	449	11855	183366
Jordbruksbedrifter (antall)	antall	191	2280	39565
Jordbruksareal i drift (dekar)	dekar	38401	476002	9842544
Produktivt skogareal (dekar)	dekar	137664	4767546	69762629
Dyrka og dyrkbar jord omdisponert til andre formål enn landbruk (dekar)	dekar	2	356,9	12569,6
Omdisponering av dyrka jord til andre formål enn landbruk (dekar)	dekar	0,8	211,3	3560,2
Omdisponering av dyrkbar jord til andre formål enn landbruk (dekar)	dekar	1,2	145,6	9009,4
Godkjent nydyrka areal (dekar)	dekar	105	1480	24855
Søknader i alt etter jord- og konsesjonslov (antall)	antall	23	622	8172

Nøkkeltal plan og forvaltning	Enhet	Hjelmeland	Kostragruppe	Landet uten i
		2018	2018	2018
Reguleringsplaner vedtatt i alt (antall)	antall	2	92	1607
Andel av reguleringsplanene som ble møtt med innsigelser (prosent)	prosent	100	20	26
Byggesøknader i alt behandlet (antall)	antall	62	3629	74668
Behandlede byggesøknader med 3 ukers frist (antall)	antall	22	1387	33292
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 3 ukers frist (dager)	dager	33	18	20
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 12 ukers frist (dager)	dager	26	35	37
Andel av innvilgete byggesøknader som skjer gjennom vedtak om dispensasjon fra plan (prosent)	prosent	10	21	18
Tilsyn for byggevirkosomhet som er unntatt søknadspått (antall)	antall	..	45	1992
Søknader om nye bygninger i strandsonen som ble innvilget (antall)	antall	5	94	1224
Andel av søknader om nye bygninger i LNF-/LNFR-områder som ble innvilget (prosent)	prosent	100	98	97
Andel av søknader om tiltak i freda eller verneverdige områder / bygninger som ble innvilget (prosent)	prosent	..	50	49
Selvkostgrad i byggesaker (prosent)	prosent	..	66	81
Netto endring i antall boliger (antall)	antall	..	..	..

10.2 Nøkkeltal Bygg- og anlegg

		Hjelmeland	Kostragruppe	Landet uten Oslo
Nøkkeltall eiendomsforvaltning	Enhet	2018	2018	2018
Netto driftsutgifter til eiendomsforvaltning i prosent av samlede driftsutgifter (prosent)	prosent	13,2	10,3	9
Netto driftsutgifter til forvaltning av eiendom per innbygger (kr)	kr	303	336	278
Areal på formålsbygg per innbygger (m2)	m2	9,75	7,46	5,12
Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter (kr)	kr	47	85	99
Utgifter til driftsaktiviteter per kvadratmeter (kr)	kr	657	634	562
Herav utgifter til renhold (kr)	kr	227	176	161
Herav energikostnader per kvadratmeter (kr) ¹	kr	139	148	126

		Hjelmeland	Kostragruppe	Landet uten Oslo
Nøkkeltall Bolig	Enhet	2018	2018	2018
Totalt antall kommunalt disponerte boliger (antall)	antall	75	3581	97142
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere (antall)	antall	28	30	21
Andel kommunale boliger som er tilgjengelige for rullestolbrukere (prosent)	prosent	37	54	53
Brutto investeringsutgifter til boligformål per innbygger i kroner (kr)	kr	376	941	1526
Lønnsutgifter per eid kommunal bolig (kr)	kr	13721	8846	9560
Andel nye søkere som har fått avslag på kommunal bolig (prosent)	prosent	0	19	29
Husstander i midlertidige botilbud i mindre enn 3 måneder (antall)	antall	0	11	2661
Antall boliger godkjent av kommunen for finansiering med startlån, per 1000 innbyggere (antall)	antall	:	1,5	1,4
Antall husstander tilkjent statlig bostøtte fra Husbanken per 1000 innbyggere (antall)	antall	8,2	10,7	14,6

10.3 Nøkkeltal Helse og omsorg

		Hjelmeland	Kostragruppe	Landet uten i
Nøkkeltal Helse og Omsorg	Enhet	2018	2018	2018
Utgifter kommunale helse- og omsorgstjenester per innbygger (kr)	kr	29217	36594	27244
Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbygger (årsverk)2	årsverk	291,9	395,5	311,6
Netto driftsutgifter til omsorgstjenester i prosent av kommunens samlede netto drift	prosent	26,1	33,1	31,9
Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helseutdanning (prosent)4	prosent	79,4	75,5	74,8
Årsverk per bruker av omsorgstjenester (årsverk)10	årsverk	0,44	0,54	0,57
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)5	prosent	32,9	38,2	31,6
Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år (prosent)1	prosent	43,8	24,3	47,5
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på sykehjem (prosent)7	prosent	14	13,8	12,1
Andel brukertilpassede enerom m/ eget bad/wc (prosent)11	prosent	100	91	89,7
Utgifter per oppholdsdøgn i institusjon (kr)3	kr	4968	3768	3710
Andel private institusjonsplasser (prosent)	prosent	0	4,7	5,4
Legetimer per uke per beboer i sykehjem (timer)8	timer	0,94	0,51	0,57
Andel innbyggere 67-79 år med dagaktivitetstilbud (prosent)9	prosent	0	0,82	0,67
Netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten i prosent av kommunens samlede net	prosent	5,6	6,4	4,8
Avtalte legeårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	årsverk	13	15,8	11,3
Avtalte fysioterapeutårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	årsverk	11,2	10,9	9,6
Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-20 år	årsverk	34,1	63,5	42,2
Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst (prosent)	prosent	100	91,4	90,6

		Hjelmeland	Kostragruppe	Landet
Nøkkeltal barnevern	Enhet	2018	2018	2018
Netto driftsutgifter til barnevernstenesta per innbygger 0-22 år (kr)	kr	11304	9633	8319
Barn med melding ift. innbyggere 0-17 år (prosent)	prosent	7,9	5,3	4,5
Prosentdelen barn med undersøking ift. innbyggere 0-17 år (prosent)	prosent	8,2	5,9	4,8
Barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-22 år (prosent)	prosent	7,6	5	3,9
Brutto driftsutgifter (funksjon 244) per barn med undersøking eller tiltak (kr)	kr	50407	59265	49929
Brutto driftsutgifter per barn som ikke er plassert av barnevernet (funksjon 251)	kr	14372	51179	39268
Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (funksjon 252) (kr)	kr	280737	449070	443947
Barn med undersøking eller tiltak per årsverk (funksjon 244) (antall)	antall	19,8	18,9	18,9
Undersøkingar med handsamingstid innan 3 månader (prosent)	prosent	91	82	87

Nøkkeltal sosialhjelp	Enhet	Hjelmeland	Kostragruppe	Landet
		2018	2018	2018
Sosialhjelpsmottakere (antall)	antall	55	3482	118964
Antall sosialhjelpsmottakere 18-24 år (antall)	antall	12	659	24130
Sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp i 6 måneder eller mer (antall) ¹	antall	21	1126	44391
Sosialhjelpsmottakere med arbeidsinntekt som hovedinntekt (antall)	antall	7	473	12616
Sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold (antall)	antall	16	1203	49750
Sosialhjelpsmottakere som bor i eid bolig (antall)	antall	3	482	9234
Antall barn i familier som mottok sosialhjelp (antall)	antall	57	1855	61467

10.4 Nøkkeltal Kultur og kulturskule

Nøkkeltal kultur	Enhet	Hjelmealand	Kostragrupp	Landet
		2018	2018	2018
Netto driftsutgifter til kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)	prosent	3,4	4,2	3,9
Netto driftsutgifter til idrett (f380+f381) i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)	prosent	1,3	1,3	1,3
Netto driftsutgifter til barn og unge (f231+f383) i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)	prosent	0,9	0,9	0,8
Netto driftsutgifter til allmenn kultur (f370+f373+f375+f377+f385+f386) (1000 kr)	1000 kr	2627	174935	5018295
Netto driftsutgifter til kultursektoren per innbygger (kr)	kr	2773	3116	2354
Brutto investeringsutgifter til kultursektoren per innbygger (kr)	kr	20	1716	1053
Besøk i folkebibliotek per innbygger (antall)	antall	4	4,6	4,8
Besøk per kinoforestilling (antall)1	antall	61,3	26,5	29
Barn 6-15 år i kommunens kulturskole (prosent)	prosent	34,4	23,2	13,8
Omløpshastighet for bøker (antall)	antall	0,4	0,4	0,7
Brutto driftsutgifter til folkebibliotek (1000 kr)	1000 kr	1176	58973	1506447

«Ring spelet» Sæbø. Foto Eldfinn Austigard

10.5 Nøkkeltal Oppvekst

Nøkkel tall barnehage	Enhet	Hjelmeland	Kostragruppe	Landet uten i
		2018	2018	2018
Andel barn 1-2 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-2 år (prosent)	prosent	71,9	82,2	83,9
Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent)	prosent	84,8	91,4	92,1
Andel barn 3-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 3-5 år (prosent)	prosent	92,1	97,2	97,3
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage (prosent)	prosent	100	71,8	49
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i barnehage, alle barnehager (antall)	antall	5,2	5,3	5,9
Andel barnehagelærere i forhold til grunnbemanning (prosent) ¹	prosent	49,5	38	40,8
Andel barn, eksklusive minoritetsspråklige, som får ekstra ressurser, i forhold til alle barn i kommunale barnehager (prosent)	prosent	4,6	2,9	3,7
Korrigerte brutto driftsutgifter til barnehager (f201, f211, f221) per korrigerte oppholdstimer i kommunale barnehager (kr)		85	70	69
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn 1-5 år (prosent)	prosent	80,8	83,3	81,9
Netto driftsutgifter barnehager i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)	prosent	14,5	11,2	14,3
Netto driftsutgifter barnehager, per innbygger 1-5 år (kr)	kr	175669	159818	153541
Korrigerte brutto driftsutgifter f201 per korrigerte oppholdstimer i kommunale barnehager (kr)	kr	70	60	55
1Årsverk etter utdanning blir hentet inn fra og med 2016. For 2015 er det ikke data.				

Nøkkel tal grunnskule	Enhet	Hjelmeland	Kostragruppe	Landet
		2018	2018	2018
Årstimer til særskilt norskopplæring per elev med særskilt norskopplæring (antall)	antall	47,3	53,7	37,3
Årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning (antall)	antall	232,1	166,7	137,6
Elever i kommunale og private grunnskoler som får særskilt norskopplæring (prosent) ¹	prosent	10,6	4,7	5,2
Elever i kommunale og private grunnskoler som får spesialundervisning (prosent)	prosent	7,8	9,3	7,9
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i lesing 8.trinn (prosent)	prosent	66,7	69,3	73,5
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i regning 8.trinn (prosent)	prosent	66,7	66	69,6
Gruppestørrelse 2 (antall)	antall	13,7	12,7	16,2
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)	antall	38,5	41,1	41,7
Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), i prosent av samlede netto driftsutgifter	prosent	28,4	22,5	23,1
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år (kr)	kr	158348,8	143722,6	112561,8
1Fra og med 2010, er driftsansvar privat inkludert i indikatoren.				

11 Budsjettkommentarar frå einingane

11.1 Stabar

11.1.1 Politisk styring

Netto driftsramme: 3 961 000

Ansvarsområdet folkevalde/politisk nivå inneheld tenesteområda Politisk styring, Revisjon og kontrollutval, eigedomsskattenemnder, råd for eldre, råd for menneske med nedsett funksjonsevne, ungdomsråd, barn og unges kommunestyre, partistøtte/val, regionråd, og kostnader vedk. Hjelmelandsprisen.

Under politisk styring vert ført utgifter til politisk verksemd, løn/godtgjersler til ordførar og folkevalde elles, samt andre driftskostnader til verksemda. Utgifter til kontrollutval og revisjon vert likevel ført på eige område. Administrasjonen sine utgifter i samband med sekretariatsfunksjonar er ikkje inkludert – desse kostnadane vert ført på administrasjonen slik at dette gir ikkje eit komplett bilete av ansvar 1001.

Her blir ført kostnader til kjøp av revisjonstenester, til kontrollutvalssekretariat, og utgifter til sjølve kontrollutvalet si verksemd (godtgjersler medlemmer, møtekostnader, reise, kurs m.m.) Kontrollutvalet kjem kvart år med sitt budsjettframlegg, som vert lagt inn i budsjettdokumentet uendra frå rådmannen si side. Skal det gjerast endring i dette forslaget, er det kommunestyret sjølv som må gjere dette i følgje lov/regelverk.

Nivået for møtegodtgjersler til folkevalde vert vidareført i 2020. Dette gjeld ikkje for ordførarar og andre representantar med faste godtgjersler. Kostnader til møter i formannskap, AFU og administrasjonsutval på dagtid er ikkje lagt inn i budsjettet. Det er vedtatt at møta i formannskap, AFU og administrasjonsutval skal gå på dagtid. Det er satt av 500 000,- til dette av havbruksfondet. Dette vil bli lagt inn i budsjettet 1. tertial. Då vil me ha kontroll på kostnader for slike møte.

Partistøtte (p.t ca kr 60 000,- dersom nivået vert oppretthaldt) i 2020. Midlar til barn og unges kommunestyre er lagt inn i denne ramma. Dette gjeld og den disponible summen på 50 000,-. Det same gjeld auka kostnader med deling av rådet for eldre og personar med nedsett funksjonsevne. Reglement for godtgjersler og satsar vil bli fastsett i eiga sak til kommunestyret.

Hjelmeland kommunestyre 2019– 2023

11.1.2 Rådmannen, arkiv, informasjon, digitalisering, SLT, jus, bustad, GDPR, Prosjektleiar

11.1.2. Rådmannen Arkiv, informasjon, digitalisering, SLT, JUS, Bolig, GDPR, Prosjektleiar		
Tallet på faste årsverk: 4,7 årsverk	Budsjett ramme: 6 835 000,-	Inntekter Løn til prosjektleiar sak dekkast av fond,
Kort om verksemda: Arkivleiar har ansvar for digitalisering og utvikling innan arkiv, samt automatisering av datafangst og arkivarbeid/-rutinar generelt. Arkivleiar er Hjelmeland kommune sin representant til representantskapet i Interkommunalt Arkiv i Rogaland IKS. Digitaliseringsrådgjevar har ansvar for utvikling og vidareutvikling av nettsider, elektroniske skjema (innbyggjardialog) og andre digitale løysingar, og er m.a. kommunen sin representant inn i ressursgruppa i Digi Rogaland. SLT og Folkehelse koordinator har ansvar for Samarbeid med Politi, for samhandling mellom einingar og tenestekområde når det gjeld ungdom. Ansvar for folkehelsekartlegging og oversiktsbilete. Juridisk rådgjevar: Arbeider med delingssaker, eigedom, kraftforvaltning, andre jus-spørsmål. Koordinator bustad: Samorg med bygg og bustadkoordinator. Formidler Husbanken sine støtteordningar. Personvernombod: Ansvar i tråd med GDPR forskrifta		
Mål for fagleg utvikling(Satsingsområde): Brukaren i sentrum Klart språk «Fleire på nett» - Lågterskeltilbod for å førebyggje det digitale klasseskiljet og heve den grunnleggjande digitale kompetansen i befolkninga Forenkling, forbetring og effektivisering i tenestetilbodet ved hjelp av digitale løysingar Ta i bruk nasjonale felleskomponentar (som t.d. KS Min side) Fagleg forsvarleg arkiv, med fokus på gjenfinning og bevaring av dokumentasjon i fortid, nåtid og framtid i tråd med gjeldande lovverk SLT arbeid – sjå på tiltak for ungdom, sette inn tiltak ved behov.		
Ønska nye tiltak med grunngjeving (investering og drift): Innføring av saksbehandlarklient for nettbrett (som lekk i digitaliseringa i skulane) Innføring av eSignatur i skjema, rekrutteringsverktøy og sak-/arkiv Innføring av KS Min side (Brukaren skal finne alle digitale tenester på ein plass) Bookingsystem for kommunale bygg og anlegg Sanntidsmåling av badetemperaturar, som lekk i reiselivssatsinga Etablering av natteravn i periodar med behov Tiltak gjeldande folkehelse. Etablere beredskapsråd		
HMS tiltak: Vernerundar 10 faktor oppfølging Sosial tiltak. Ergonomisk tilrettelegging.	Planl. tiltak førebygging. Brann: Saman med Vågahuset Beredskap: To øvelser oppgave. Ein med heile kommunen. Ein med berre beredskapsleiinga.	Planl. Tiltak med frivillige/ med lokalsamfunnet: Lågterskel tilbod om digital opplæring Servere kaffe m.m. i «Vågastova». Beredskapsråd
Planl. utviklingssamtalar: 4	Tiltak heiltidskultur: Arbeider med andre stabsfunksjonar for å få heile stillingar	Eventuelle forklaringar/ presiseringar/ særlege utfordringar: Begrensa sakshandsamingskapasitet.

11.1.3 Kundesenter

11.1.3 Kundesenter

Tallet på faste årsverk :
2,5

Budsjett ramme:
2 443 776

Inntekter i budsjettet :
Sal/brukerbetaling:
Refusjonar:

Kort om verksemda:

Kundesenteret er samlokalisert med biblioteket i «Vågastova». Kundesenteret tar imot besøkande, telefonar, post og e. post. Alle mottak vert fordelt til sakshandsamarar. Kundesenter/bibliotek har dei daglege arkivoppgåvene knytta opp mot datafangst (postmottak), kundeføresurnadar (dokumentinnsyn), dagleg arkivering og avslutting av arkivsa-ker, samt publisering av postjournal og nyhende på heimesida og sosiale medium.

Mål for fagleg utvikling(Satsingsområde):

Mei rope bibliotek. Automatisk opning av biblioteket.
Lågterskeltilbod om digital opplæring.
Standardisering av prosessar vedr. arbeidsflyt
Slå saman bibliotek og kundesenter.

Ønska nye tiltak med grunngjeving (investering og drift):

Tetting av tak i biblioteket.

Utstyr i samband med turistinformasjon.
Hjelp til etterslep med arkiv.

Planl. HMS tiltak :

Saman med resten av
«Vågen».
Vernerunde

Planl. tiltak førebygging.

Brann: Saman med Vågahuset
Beredskap: To øvelser på senterets opp-
gave ved beredskap

Planl. Tiltak med frivillige/ med lokalsamfunnet:

Lågterskel tilbod om digital opplæring
Servere kaffe m.m. i «Vågastova».

Planl. utviklingssam- talar:

2

Tiltak heiltidskultur:

Arbeider med andre stabs-
funksjonar for å få heile
stillingar

Klimatiltak: Redusere
plastbruk

Eventuelle forklaringar/ presiseringar/ særlege utfordringar:

11.1.4 Fagområdet lønn og personal

11.1.4. Fagområdet lønn og personal

Tallet på faste årsverk :

3

Budsjett ramme:

5 858 000

Inntekter i budsjettet :

Sal/brukerbetaling:

Refusjonar:

Kort om verksemda:

personalforvaltning inkl lønn

Mål for drifta: implementere ny rekrutteringsløsning, opplæring av ny medarbeidar, rettleiing av lærling. Effektivisering og digitalisering

Mål for fagleg utvikling(Satsingsområde):

HMS og beredskap. Halde ein høg fagleg oppdatert standard på avdelinga.

Ønska nye tiltak med grunngjeving (investering og drift):

timeregistreringssystem, jf. diskusjon vedr IT budsjett

Planl. HMS tiltak :

Meir opplæring av tilsette innan HMS og avviksrapportering. Ros-analyse, få tekstmalar på plass

Planl. tiltak førebygging.

Brann: Øving generelt

Beredskap: Revidering av overordna beredskapsplan

Planl. Tiltak med frivillige/ med lokalsamfunnet

1 Beredskapsøving.

Planl. utviklingssamtalar:

2-3 medarbeidersamtalar
Innan 1. tertial

Tiltak heiltidskultur:

Koordinerer arbeidet totalt i kommunen.

Klimatiltak:

Eventuelle forklaringar/ presiseringar/ særlege utfordringar:

vil kunne oppleve tidsnaud grunna opplæring av ny konsulent på eininga.

11.1.5 IKT

11.1.5. IKT

Tallet på faste årsverk:

2

Budsjett ramme:

7 005 000

Inntekter i budsjettet :

Sal/brukerbetaling:

Refusjonar: 2 689 558

Kort om verksemda:

Drift og utvikling av IKT for Hjelmeland kommune og IT-samarbeidet i Ryfylke

Mål for drifta:

I tillegg til drift og Support av IKT-tenester, deltek IKT i styring og samordning av IKT-prosjekt. IKT i Hjelmeland jobbar tett saman med RITS og er med på å utvikle IKT i hele RITS. IKT er med å utvikle RITS sin digitale strategi, samt kjem med forslag til retningslinjer og anbefalingar til RITS-kommunane.

Mål for fagleg utvikling(Satsingsområde):

Det er viktig å halde seg oppdatert for å kunne følgje med i utviklinga, som er veldig rask, for dette fagområdet. Spesielle satsingsområde er tryggleik, prosjektarbeid og drift.

Ønska nye tiltak med grunngjeving (investering og drift): RITS-Prosjekter: Personal og Lønn (Ny rekrutteringsmodul), Portal (Nytt booking system, KS Minside, universell utforming av webløsning, nye krav), Økonomi (BI rapport, Robotar, Minside tilsette og Likningsoppgåve via SvarUt) Integrasjon mot Merccell, Helse og omsorg (Digital kontakt med heimetenesta og oppgradering Cosdoc) og Digital vaktbok, Helse (Flytte Infodoc ut i sky (SaaS løning).
Hjelmeland: Nye kamera og lydsystem kommunestyresalen, Nettverksutstyr og oppgradering av trådløst nett på nokre lokasjonar.

Planl. HMS tiltak :

Vernerunde
Som resten av «Vågen»

Planl. tiltak førebygging.

Brann: øving med resten av «Vågen»
Beredskap: 1 øving

Planl. Tiltak med frivillige/ med lokal-samfunnet

Bidrar med lavterskeltilbod i Vågastova.

Planl. utviklingssamtalar:

2

Tiltak heiltidskultur:**Klimatiltak:****Eventuelle forklaringar/ presiseringar/ særlege utfordringar:**

Det vert arbeidd med organisatoriske endringar i RITS-samarbeidet.

11.1.6 Økonomi

11.1.6. Økonomi

Tallet på faste årsverk: 4,2	Budsjett 5 211 000,-	Inntekter i budsjettet : Sal/brukerbetaling: Refusjonar:
Kort om verksemda: Avd økonomi har ansvar for Rekneskap, Budsjett, Budsjettoppfølging, Rekneskapsrapportar, finansforvaltning, innkjøp, eigedomsskatt.		
Mål for fagleg utvikling(Satsingsområde): Følgje med på teknisk utvikling og nytta nye moglegheiter for prosessar Samstundes skal lovverket ivaretakast og følgjast		
Ønska nye tiltak med grunngjeving (investering og drift): Nytt oppdatert teknisk utstyr		
Planl. HMS tiltak : Vernerundar Andre tiltak i Vågen	Planl. tiltak førebygging. Brann: Følgjer felles plan Beredskap:	Planl. Tiltak med frivillige/ med lokalsamfunnet
Planl. utviklingssamtalar: 4	Tiltak heiltid	Eventuelle forklaringar/ presiseringar/ særlege utfordringar:
	Klimatiltak:	

11.1.7 Plan og forvaltning

11.1.7. Plan og forvaltning

Tallet på faste årsverk (ikk

6,5

Budsjett ramme:

3 986 000,-

Inntekter i budsjettet :

Sal/brukerbetaling: Eige gebyr reglement

Refusjonar: 50% stilling FM

Kort om verksemda:

Landbruksforvaltning, plan, byggesak og kart/oppmåling. Også lovsaker knytt til motorferdsel i utmark, alkoholsal/skjenking, akvakultur, ureining mv. Kommunen si ressursavdeling for strategisk samfunnsplanlegging, lokale utviklingsprosessar, næringsutvikling, geodata mv.

Mål for fagleg utvikling(Satsingsområde):

Me er få, og det er difor vårt mål å syta for kompetansepåfyll heile tida på dei fleste felt, slik at me kan opptre profesjonelt og handtera dei sakene som me må. Dette året har me fått på plass sertifisering som vegplanleggjar, samt tilleggsutdanning innan landmålingsjuss.

Ønska nye tiltak med grunngjeving (investering og drift):

Vidare satsing på kompetansepåfyll er viktig. Store oppgåver elles blir utarbeiding av ny kommunal planstrategi, og gjennomføring av ein del av planane som kommunestyret har bestilt. Områdeplan for sentrum er, etter vårt syn, den planen som hastar mest. Plan for mineralforvaltning/råstoffutvinning står også på arbeidslista. Komplekse krav til utgreiing innafor risiko og sårbarheitsvurdering, naturmangfald, klimaverknad mv, gjer at det her må kjøpast inn noko ekstern kompetanse til delar av arbeidet.

Planl. HMS tiltak :

Vernerunde

Velferdstiltak i form av eit par samlingar årleg

Planl. tiltak førebygging.

Som resten av Vågen

Beredskap: 2 Øvinger med beredskapsleinga

Planl. Tiltak med frivillige/ med lokalsamfunnet .

involvering ved planarbeid

Planl. utviklingssamtalar:

Alle seks i vår.

Tiltak heiltidskultur:

Fortsatt samarbeid med fylkesmannen om ei halv stilling.

Klimatiltak:

Klimatiltak som punkt i saksutgreiing

Eventuelle forklaringar/ presiseringar/ særlege utfordringar:

Det er utfordring knytta til stort fagfelt. Sakene kjem ofte «klumpvis» og då kan det bli ventetid. Sidan me må prioritera kompetansepåfyll, vert den reelle saksbehandlarkapasiteten mindre.

11.1.8 Bygg og anlegg

11.1.8. Bygg og Anlegg

Tallet på faste årsverk:

26,49

Budsjett ramme:

25 522 000,-

Inntekter i budsjettet :

Husleiger: 2 400 000

Kort om verksemda:

Drift av kommunale bygg, vegar, grøntareal, bruar, kaiar, utleigebustader, reinhald, brannvesen, graveløyver, kommunale eigedommar og forvaltning knytt til alle desse.

Mål for drifta:

Oppretthalda bygningsmasse og anlegg i driftsmessig forsvarleg stand

Mål for fagleg utvikling(Satsingsområde):

Bygg og anlegg satser på å auka antallet fagbrev innan reinhald og byggdift. Under brann og redning ønsker me å etterutdanna personell til førebygging og tilsyn, samt få konstablane gjennom brannskulen.

Ønska nye tiltak med grunngjeving (investering og drift):

Bygg og anlegg ser stort behov for ein ny stilling innan teknisk drift då i hovudsak på bygg, eininga har ikkje nok folk til å driva naudsynt vedlikehold og internkontroll.

Planl. HMS tiltak :

FSE førstehjelpskurs.

Vernerunder

Planl. tiltak førebygging.

Brann: Ønsker å samarbeide med NAV/
Psykisk helse om tilsyn hjå utsette brukarar.

2 beredskaps øvingar med beredsk.org.

Planl. Tiltak med frivillige/ med lokal-samfunnet

Fortsette med å sponse maling der foreldre ser det naudsynt.

Planl. utviklingssamtalar:

Alle tilsette i reinhald og teknisk drift i løpet av året.

30 stk

Tiltak heiltidskultur:

Fortsette å auke stillingar ved vakansar.

Klimatiltak:

1 Elbil på teknisk drift

Eventuelle forklaringar/ presiseringar/ særlege utfordringar:

Mange bygg, mange av dei gamle, tungt både for reinhald og driftspersonellet. Enkelte vegar, td hagalidvegen er ressurskrevjande.

Eininga nyttar mykje vaktimar på førebygging ved værhendingar som kraftig regn.

11.1.9 Kultur

11.1.9. Kultur

Talet på faste årsverk
(Ikkje vikarar):
3,3

Budsjett ramme:
3 827 373,-

Inntekter i budsjettet :169 117,-
Sal/brukerbetaling:
Refusjonar: 34 650,- (eks. mva ref)

Kort om verksemda:

Til kultur ligg biblioteket og frivilligsentral, pluss kulturkontoret.

Mål for drifta:

Gje innbyggjarane i Hjelmeland kommune eit godt og variert kulturtilbod innafør ei nøktern budsjettframe.
Fortsetta aktiv bruk av frivilligsentralen til koordinering av frivillig arbeid.

Mål for fagleg utvikling(Satsingsområde):

Få til ei god løysing for meirope bibliotek som gjer at «Vågastova» blir eit naturleg samlingspunkt på Hjelmeland
Fortsetta arbeidet med å arrangera kulturarrangement i heile kommunen.

Ønska nye tiltak med grunngeving (investering og drift):

Utvida drift ved biblioteket i Årdal, utvikla dette til ein treffstad i ein gong i veka.
Få til sommerkafe i Spinneriet, kombinert med museum.

Planl. HMS tiltak:
Saman med andre i Vågen
(Årl. vernerunde)
Og info.ved kult. arrange-
ment.

Planl. tiltak førebygging.

Brann: Fellsøving Vågahuset/kom.huset.
Beredskap: Gjennomføra enkel ROS før
kultur arrangement.

Planl. Tiltak med frivillige/ med lokal- samfunnet:

- Via frivilligsentr: jamnleg gjennom året.
- og ved større kulturarrangement
- I «Vågastova».

Alle tiltak

Planl. utviklingssam-
talar:

Årlig medarbeidarsamtale
innan mai.

Tiltak heiltidskultur:

Alle medarbeidarar som yn-
skjer heiltid har det.

Klimatiltak: Bevisst redusere
plastbruk

Eventuelle forklaringar/ presiseringar/ særlege utfordringar:

Vedk. årsverk: 0,3 er varig tilrettelagt.

11.2 Helse og omsorg

11.2.1 Helse og omsorg overordna

11.2.Helse og omsorg 11.2.1. Helse og omsorg overordna		
Tallet på faste årsverk	Budsjett ramme: 619 999,-	Inntekter i budsjettet : Sal/brukerbetaling: Refusjonar:
Kort om verksemda: Pleie og omsorg, tilrettelagde tenester, helse, legetenester, barnevern og NAV. Mål for drifta: Yte gode og forsvarlege tenester på rett omsorgsnivå og etter gjeldande lov og planverk innfor dei økonomiske ram- mene som er tildelt.		
Mål for fagleg utvikling(Satsingsområde): Demens, velferdsteknologi, rehabilitering, samarbeid med frivillig sektor og sertifisering av saksbehandlarar Jobbe i tråd med kvalitetsreformen « leve hele livet».		
Ønska nye tiltak med grunngjeving (investering og drift): Behov for oppgradering av sykesignalanlegget ved HOS og ÅOS, dette for å kunne bygge vidare på velferdsteknologi Auke med 3 årsverk ved ÅOS pga enetiltak for brukar		
Planl. HMS tiltak : ROS på alle einingane Fokus på 10 –faktor Fokus på arbeidsmiljø	Planl. tiltak førebygging. Brann: Øvingar på alle einingane Beredskap: Deltek i 2 øvingar med bered- skaps leiinga	Planl. Tiltak med frivillige/ med lokalsamfunnet Særleg inn i pleie og omsorg Jobbe med brukarinnvolvering
Planl. utviklingssam- talar: 5 i løpet av mars 2020	Tiltak heiltidskultur: Tilsette i 100% stillinger Klimatiltak: 2 El- biler i heimetenesta	Eventuelle forklaringar/ presiseringar/ særlege utfordringar: Store utfordringar på rekruttering av rett kompetanse, særleg sjukepleiarar, men og anna fagkompetanse. Auke i yngre brukarar med komplekse behov.

11.2.2 Helse

11.2.2. Helse

Tallet på faste årsverk

20

Budsjett ramme:

14 681

Inntekter i budsjettet :

i alt 3 546 00

Kort om verksemda:

Tenestene legekantor og legevakt, fysioterapi, psykisk helse og helsestasjon med skulehelsetenesta ligg her.

Mål for drifta:

«Å gi rett teneste til rett tid, tverrfaglig og på tvers av etatane, til innbyggjarane sitt beste»

Mål for fagleg utvikling(Satsingsområde):

Gjere helsetenester meir tilgjengelige via digitale løysningar, Demens omsorg og Parkinson

Tilrettelagte tenester:

Auke turnuskunnskapen , målretta arbeid med ferdighetstrening hjå brukarane.

Ønska nye tiltak med grunngjeving (investering og drift):

Fysioterapi avdelinga treng nye møbler på venterommet

Planl. HMS tiltak :

Vernerunde,
utviklingssamtalar

Planl. tiltak førebygging.

Brann: 1 øving i året
Beredskap:1 øving saman med kommunen sin bered. org

Planl. Tiltak med frivillige/ med lokalsamfunnet

Konsert med kyrkja og psykisk helse.
Frivillige på helsekongress u skulen.

Planl. utviklingssamtalar:

25

Tiltak heiltidskultur:

prøver at dei som ønsker skal få 100%

Klimatiltak:

Over til digitale arkiv

Eventuelle forklaringar/ presiseringar/ særlege utfordringar:

Når det gjeld tilrettelagte tenester ser me at fleire brukarar er kome til, og me ser at fleire med ulike behov kjem dei neste åra. Det kan vera nødvendig for å byggja ut meir i samband med dei lokala me har i dag til treningsbustader og avlastning

11.2.3 Årdal omsorgssenter

11.2.3. Årdal omsorgssenter		
Tallet på faste årsverk 25.19 inkl. leder.	Budsjett ramme: 17 699 000,-	Inntekter i budsjettet : Sal/brukerbetaling: Refusjonar: Delvis refusjon for 1,4 års- verk
Kort om verksemda: ÅOS har 21 langtids plassar, kor 8 av plassane er i skjerma eining (tilrettelagt for personar med demens) og 13 plasser, somatisk avdeling.		
Mål for fagleg utvikling(Satsingsområde): Opprettholde kompetanse for å kome i møte dagens behov for helsehjelp. Kunnskapsutvikling innan demens ved hjelp av ABC opplæring, retta mot Demensplan 2020. Tilby aktuelle kurs for personalet for å sikre fagkompetanse og bemanning for å kunne yte pleiebehov utover normal aldersforandring. Fokus på «Leve hele livet», St.Meld 15.		
Ønska nye tiltak med grunngeving (investering og drift): Bygge om bod til rapport/møterom for imøtekomme dagens krav til dokumentasjon (forskrift om pas.journal frå 01.07.2019). Planlagt auke med tre årsverk grunnet bruker med ekstra krevende pleiebehov.		
Planl. HMS tiltak : Vernerunde og pl.langt ROS analyse.Årshjul/ møteplan.Personal-team og fagmøter.	Planl. tiltak førebygging. Brann: Årlig brannøvelse med brannsjef. Opplæring av nyttilsette.	Planl. Tiltak med frivillige/ med lokalsamfunnet Kafè hver onsdag. Andakt annenhver tirsdag. «Glade hjul».
Planl. utviklingssamtalar: 32	Tiltak heiltidskultur: Oppstart Nytt Blikk gj.snitt % st.: ca.54%, Pr. i dag 63.6%	Eventuelle forklaringar/ presiseringar/ særlege utfordringar: Vakanse og sykefravær, spes. i helg fører til uforutsigbarheit og redusert fagpersonell. Noko som medfører slitasje på personalet over tid. Rekruttering av personale med fagkompetanse for å dekke dagens pleiebehov - innleie av 3 sjukepleiarar fra vikarbyrå.
	Klimatiltak:	

11.2.4 Hjelmeland omsorgssenter

11.2.4. Hjelmeland omsorgssenter

Tallet på faste årsverk : 32,79 + 3 lærlingar (4 fram til aug 2019)	Budsjett ramme: 23 948 000,-	Inntekter i budsjettet : Sal/brukerbetaling: Refusjonar:
Kort om verksemda: Drifte heimesjukepleie, praktisk bistand, korttidsavdeling, sentralkjøkken, dagsenter og kommunalt hjelpemiddellager Mål for drifta: Gi gode tenester til innbyggjarane på rett nivå, jobbe for at innbyggjarane skal få hjelp til å mestre eigne liv. Syte for god pasientflyt mellom sjukehus og kommunen.		
Mål for fagleg utvikling(Satsingsområde): velferdsteknologi, e-læringskurs for tilsette , jobbvinner-prosjekt og kvalitetsreformen» leve hele livet»		
Ønska nye tiltak med grunngjeving (investering og drift): Det er behov for å skifte ut meir eller mindre alle pasientsengene på korttidsavdelinga.		
Planl. HMS tiltak : Medarbeidersamtaler, ROS, vernerunde	Planl. tiltak førebygging. Brann: 1 brannøving Beredskap: Øving med kommunen sin beredskapsorg.	Planl. Tiltak med frivillige/ med lokalsamfunnet: Ved HOS er det konserter i regi av frivillighetsentralen, høgtlesing, baby-sang, åpen møteplass kvar fredag
Planl. utviklingssamtalar: 39	Tiltak heiltidskultur: auka stilling for de som har søkt jobb. Klimatiltak: 2 el- bilar i heimetenesta	Eventuelle forklaringar/ presiseringar/ særlege utfordringar: Utfordrande å rekruttere kvalifisert personale, må nytte vikarbyrå for å oppretthode sjukepleiardekning.

11.2.5 NAV

N11.2.5. NAV

Tallet på faste årsverk
2,8

Budsjett ramme:
4 944 000,-

Inntekter i budsjettet :
Sal/brukerbetaling:
Refusjonar:

Kort om verksemda:

NAV Hjelmeland har som overordna mål: fleire i arbeid, betre brukarmøte og påliteleg forvaltning. Vi har brukaroppfølging av prioriterte grupper.

Mål for drifta: Sikre at dei som har behov for det har rett yting, og jobbe målretta for å få dei vidare i jobb.

Mål for fagleg utvikling(Satsingsområde):

Utvikling av tverrfagleg rusarbeid i kommunen og utvikling av sosialt arbeid i NAV. Søkjer vidare midlar frå fylkesmannen til dette arbeidet. Halde seg oppdatert om det breie fagfeltet vi jobbar innafor, som kan være krevjande for dei tilsette. Digitalisering og endring av tenester som fylgje av det.

Ønska nye tiltak med grunngjeving (investering og drift):

Utvikling tas foreløpig innanfor ramma og med å søka midlar frå fylkesmannen. Ein nyttilsett deltek på veiledningsgruppe på NAV Strand.

Planl. HMS tiltak

Få avvikssystem til å fungere

Planl. tiltak førebygging.

Brann: Ei Øving
Beredskap: Øving og revidering av planer

Planl. Tiltak med frivillige/ med lokalsamfunnet:

Involvere frivillige i rusarbeidet.

Planl. utviklingssamtalar:

Utviklings og mestrings-samtalar med tilsette to gonger pr år.

Tiltak heiltidskultur:**Klimatiltak:****Eventuelle forklaringar/ presiseringar/ særlege utfordringar:**

Særleg utfordrande flyktninggruppe, slit med å få til heiltidsprogram og oppfylle aktivitetsplikta for vgs studentar på hybel i Strand/Stavanger.

11.2.6 Barnevernstenesta

11.2.6. Barnevernstenesta

Tallet på faste årsverk

(Ikkje vikarar):

5,1

Budsjett ramme:

10 452 000,-

Inntekter i budsjettet :

Sal/brukerbetaling:

Refusjonar:

Kort om verksemda:

Sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deira helse og utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid.

Mål for drifta:

Redusere kjøp frå private aktørar, Drifte variert tiltakspakke sjølv. Oppretthalde kvalitet.

Mål for fagleg utvikling(Satsingsområde):

Fokus på sertifisering og oppretthalding av kompetanse og kvalitet.

Ønska nye tiltak med grunngjeving (investering og drift):**Planl. HMS tiltak :**

Kvalitetssystemet oppdaterast og vedlikeholdast.

Vernerunde, ROS

Planl. tiltak førebygging.

Brann: Gjennomføre øving.

Beredskap: Barnevernvaktsamarbeid med Stavanger.

Planl. Tiltak med frivillige/ med lokalsamfunnet**Planl. utviklingssamtalar:**

6 stk våren 2020

Tiltak heiltidskultur:**Klimatiltak:**

Fokus digitalisering

Eventuelle forklaringar/ presiseringar/ særlege utfordringar:

12 Oppvekst

12.1 Oppvekst overordna

11.3. Oppvekst 11.3.1. Oppvekst overordna		
Tallet på faste årsverk 2	Budsjett ramme: 12 954 954,-	Inntekter i budsjettet : Refusjonar: Refusjonane me får vert delte ut til einingane. refusjonar for elevar frå andre kommunar, IMDI og fylkesmannen.
Kort om verksemda: Oppvekstkontoret har ein rådgjevar og kommunalsjef. Me har overordna ansvar for barnehagar, skular, kulturskulen og flyktning. Administrer flyktningetenesta		
Mål for fagleg utvikling(Satsingsområde): Gi opplæring til våre medarbeidarar slik at me får god kvalitet i tenestene som me leverer.		
Ønska nye tiltak med grunngjeving: Auka løyving til leirskule med om lag 60 000,-. Budsjettet for 2019 syner at me manglar om lag den summen for å dekkja utgiftene til leirskulen.		
Planl. HMS tiltak : Einingane har eigne HMS planar og eigen kriseperm. Kontroll av at dei vert gjennomført.	Planl. tiltak førebygging. Brann: Tilsyn og rutiner for å handtera brann. Beredskap: Ei øving med kommunal beredskap	Planl. Tiltak med frivillige/ med lokalsamfunnet Bondevinnelaget kokar havregraut ein gong kvar 14. dag på ungdomsskulen.
Planl. utviklingssamtalar: 1	Tiltak heiltidskultur: Forsøker å finna heile stillingar ved å sjå stillingar i samanheng Klimatiltak: Opplæring i skule og Barmehage	Eventuelle forklaringar/ presiseringar/ særlege utfordringar: Fleire born som treng særleg tilrettelegging og oppfølging . Dette er ressurskrevjande

12.2 Kulturskulen

11.3.2.Kulturskulen		
Tallet på faste årsverk (Ikkje vikarar): 2,85	Budsjett ramme: 2 091 000,-	Inntekter i budsjettet : Sal/brukerbetaling: Eigen sak om gebyrer
Kort om verksemda: Kulturskulen underviser i all hovudsak born og unge i musikkinstrument og dans. Skulen har 150 elevplassar fordelt på 131 elevar. Kommunen driftar skulen, tar brukarbetaling og mottek noko statsstøtte for drifta (som ein del av 'sekkepotten'). Mål for drifta: Å gje eit kvalitativt best mogleg tilbod til elevane og samstundes passa på at flest mogleg av dei som søker får plass.		
Mål for fagleg utvikling(Satsingsområde): Kulturskulen fekk vedteke Norsk kulturskuleråd sin Rammeplan for kulturskular hausten 2018. Målet er å få innført denne i størst mogleg grad.		
Ønska nye tiltak med grunngeving (investering og drift): Nye piano og nytt flygel på Spinneriet. Skulen underviser i dag på seks ulike piano. Berre to av desse er av relativt ny dato og god kvalitet. Dei andre er av dårleg kvalitet, i tillegg til at dei er gamle og slitne. Flygelet på Spinneriet er heller ikkje eit godt instrument. Mekanikken er nøyaktig og klangen umusikalsk. Kommunen har eit flott kulturhus i Spinneriet for intim-konsertar, men manglar eit godt instrument å tilby elevar, eigne utøvarar og gjestande pianistar.		
Planl. HMS tiltak : Vernerunde. Flytting av museum for å betra luftkvalitet	Planl. tiltak førebygging. Brann: Øving i Vågen Beredskap:	Planl. Tiltak med frivillige/ med lokal-samfunnet : Publikumskonsertar. Deltaking på kommunale arrangement.
Planl. utviklingssamtalar: 3	Tiltak heiltidskultur: Komplisert å få til større stillingar	Eventuelle forklaringar/ presiseringar/ særlege utfordringar: Trange forhold for danseundervisning som no fører på Spinneriet.
	Klimatiltak:	

12.3 Vaksenopplæring

11.3.3. Vaksenopplæring

Tallet på faste årsverk:

3

Budsjett ramme:

1 160 000

Inntekter i budsjettet :

Sal/brukerbetaling: 0

Refusjonar: 700 000

Kort om verksemda:

Norsk- og samfunnsfagsopplæring for nyankomne og grunnskule for vaksne.

Mål for drifta:

Gje god opplæring i norsk og samfunnsfag slik at dei framandspråklege klarar seg sjølv og kan fungere i arbeid. Gje god grunnskuleopplæring slik at dei klarar seg vidare i utdanningsløpet.

Mål for fagleg utvikling(Satsingsområde):

Auka læringsutbytte

Tilpassa undervisning

Mål om alle elevar skal klara B1, helst B2.

Ønska nye tiltak med grunngjeving (investering og drift):

Drifta skal reduserast mykje etter 1. halvår.

Planl. HMS tiltak :

Ryddi i rutinar og prose-
dyrar

Planl. tiltak førebygging.

Brann: Implementere nye brannrutiner i
personalgruppa
Beredskap: Gjennomgå/evaluere bered-
skapsplan i personalgruppa

**Planl. Tiltak med frivillige/ med
lokalsamfunnet**

Tett samarbeid med frivillighetssentra-
len. Kafe og leksehjelp.

**Planl. utviklingssam-
talar:**

Januar – mars 2020
3

Tiltak heiltidskultur:

Gje størst mogleg stilling.
Oppfordre til å gå opp i
stilling

Klimatiltak: Fokus på
berekraft i opplæringa

**Eventuelle forklaringar/ presiseringar/ særlege
utfordringar:**

Sterk reduksjon i tal på elevar. Må redusere personell
og drift frå hausten 2020.

12.4 Årdal skule

11.3.5. Årdal skule

Tallet på faste årsverk :

12,4

Budsjett ramme:

8 692 000

Inntekter i budsjettet :

Sal/brukerbetaling: 400 000

Refusjonar: 375300

Kort om verksemda:

Skule 1.-7. trinn, 59 elevar, SFO 1.-4.trinn, 22 elevar.

Tilsette: 9 pedagogar, 6 fagarbeidarar, 1 rektor

Mål for drifta:

Årdal skule: Trygt og Godt, Lærerikt og Kjekt. Å skape ein skule der alle elevane kjenner seg trygge og har det godt. Slik at dei kan bruke kapasiteten sin til å lære, da opplever dei at det er kjekt!

Mål for fagleg utvikling(Satsingsområde):

Digital kompetanse og dømmekraft: Fokus på god undervisningspraksis ved bruk av iPad.

Implementering av ny læreplan: Fagfornyng og fokus på god undervisningspraksis.

Ønska nye tiltak med grunngeving (investering og drift):

Auke i behov i elevgruppa. Totalt auke på 191,1%. Behov er dokumentert i sakkunige vurderingar frå PPT og lege. (100 % er tilført hausten 2019)

Planl. HMS tiltak :

Oppfølging av tilsyn miljø-
retta helsevern.

Arbeid med arbeidsmiljø.

Vernerundar

Planl. tiltak førebygging.

Brann: 2+1 årlege brannøvingar. Gjen-
nomgang av alle rutinar i høve brann.
Beredskap: Gjennomgang av ROS og be-
redskapsprosedyrar

**Planl. Tiltak med frivillige/ med lo-
kalsamfunnet**

1.-3. trinn er med på konsert på Om-
sorgssenteret. FAU dugnad i skulegar-
den.

**Planl. utviklingssam-
talar:**

Gjennomføres i februar.

13 stk

Tiltak heiltidskultur:
Vert tilstreba.

Klimatiltak:

Opplæring av elevar

**Eventuelle forklaringar/ presiseringar/ særlege
utfordringar:**

Rekruttering: Har vore utfordrande å få tak i fagleg kva-
lifisert personell.

12.5 Fister skule

11.3.4. Fister skule

Tallet på faste årsverk:

12

Budsjett ramme:

8 501 000

Inntekter i budsjettet :

Sal/brukerbetaling:

Refusjonar:

Kort om verksemda:

Barneskule frå 1. -7. trinn (59 elevar) og SFO 1. – 4. trinn + elevar ved behov frå 5. -7. trinn

Mål for drifta:

Skape god og varig praksis som aukar læringa til elevane. Tryggleik og utvikling – ein levande og trygg skule det det går an og veksa fagleg og personleg

Mål for fagleg utvikling:

Digital kompetanse og dømmekraft

Fokus på god undervisningspraksis ved bruk av iPad

Implentering av ny læreplan, fagfornyng og fokus på god undervisningspraksis

Ønska nye tiltak med grunningjeving (investering og drift):

Det manglar solskjerming i fleire av klasseromma. Dette er det stort behov for, blant anna for å kunne bruke smarttavler på solfylte dagar. Kostnad ca. kr. 25 000

Planl. HMS tiltak :

Fokus på felles verdiar/kultur.
Fast HMS-punkt på personal-
møte ein gong i måneden. Ver-
nerunde på våren. Få inn ergo-
terapeut

Planl. tiltak førebygging.

Brann: Implementere nye brannrutiner i
personalgruppa

Beredskap: Gjennomgå/evaluere bered-
skapsplan i personalgruppa

**Planl. Tiltak med frivillige/ med
lokalsamfunnet**

Hjelp av saniteten i fm arrangement
som Hjelpeaksjon og juleverkstad m.m.

Planl. utviklingssamtalar:

Januar – februar 2020

12 stk

Tiltak heiltidskultur:**Klimatiltak:**

Auke medvit blant elevar/
tilsette - berekraftveke på
skulen

**Eventuelle forklaringar/ presiseringar/ særlege
utfordringar:**

Rekruttering. Det har vore ein utfordring med å få tak
i kvalifisert personell.

12.6 Hjelmeland skule

11.3.6. Hjelmeland skule

Tallet på faste årsverk:

41,5

Budsjett ramme:

29 641 444,-

Inntekter i budsjettet :

Sal/brukerbetaling: SFO – 410 000

Refusjonar: Etterutdanning: 500 000

Kort om verksemda:

1 til 10-skule (215 elevar) og SFO 1. – 4. trinn

Mål for drifta:

Skape god og varig praksis som aukar læringa til elevane. Visjon: Gjera kvarandre gode.

Mål for fagleg utvikling(Satsingsområde):

Digital kompetanse og dømmekraft

Fokus på god undervisningspraksis ved bruk av læringsbrett

Implementering av ny læreplan, fagfornyninga og fokus på god undervisningspraksis

Ønska nye tiltak med grunngjeving (investering og drift):

Maling og oppussing av klasserom. (Heile skulen)

Ventilasjon og arbeidsrom med dagslys –ungdomsskulen.

Planl. HMS tiltak :

Faste planlagde punkt på personalmøte. Samle og rydde i prosedyrar og rutinar.

Planl. tiltak førebygging.

Brann: Implementere nye brannrutiner i personalgruppa

Beredskap: Gjennomgå/evaluere beredskapsplan i personalgruppa

Planl. Tiltak med frivillige/ med lokalsamfunnet

Bygdekvinnelaget kokar havregraut ein gong kvar 14. dag på ungdomsskulen.

Planl. utviklingssamtalar:Januar – mars 2020
45**Tiltak heiltidskultur:**Gje størst mogleg stilling.
Oppfordre til å gå opp i stilling**Klimatiltak:**

Fokus på berekraft. (I ny læreplan)

Eventuelle forklaringar/ presiseringar/ særlege utfordringar:

Fleire born med tunge diagnosar som treng mykje ressursar.

Rekruttering. Det har vore ei utfordring med å få tak i personell med rett kompetanse.

12.7 Fister og Jøsenfjorden barnehagar

11.3.7. Fister og Jøsenfjorden barnehager

Tallet på faste årsverk

12,6

Budsjett ramme:

6 252 000,-

Inntekter i budsjettet :

Sal/brukerbetaling: 1 035 000,-

Refusjonar:

Kort om verksemda: Fister og Jøsenfjorden barnehagar.

Fister barnehage er ein 2-avdelings barnehage med 27 barn frå 1-5 år.

Mål for drifta: Å driva ein barnehage i tråd med gjeldande lovar og forskrifter.

Jøsenfjordfden har 18 plasser med barn frå 1-5 år. Pr. 1.1.20 vil det vera 12 barn i barnehagen, desse utgjør 17 plasser

Visjon: Det beste for barnet! Respekt, Omsorg og Tryggleik.

Mål for fagleg utvikling(Satsingsområde):

Barnehagen som pedagogisk verksemd

Eit inkluderande miljø for omsorg, lek, læring og danning.

Mål for drifta: Å driva i tråd med gjeldande lovar og forskrifter. Kommunen sin visjon: Det beste for barnet, respekt, omsorg og tryggleik.

Ønska nye tiltak med grunngjeving (investering og drift):

Jøsenfjorden:

-Solskjerming på avdeling. Det blir veldig varmt inne når sola står på.

-Lyddemping på avdelingane. Romma er store og det er mykje lyd/klang.

Planl. HMS tiltak :

Vernerunde
Trivselstiltak
Rep. HMS plan

Planl. tiltak førebygging.

Brann: Brannvernveke og 2 årlege
brannøvingar

Beredskap: Alle skal ha lest og ha kjenn-
skap til beredsplanen til bhg.

**Planl. Tiltak med frivillige/ med
lokalsamfunnet****Planl. utviklingssam-
talar:**

13

Tiltak heiltidskultur:

Har få medarbeiderne med
ufrivillig deltid.

Klimatiltak: Miljøvern er
tema i barnehagen

**Eventuelle forklaringar/ presiseringar/ særlege
utfordringar:**

12.8 Hjelmeland barnehage

11.3.8. Hjelmeland barnehage

Tallet på faste årsverk
19,70

Budsjett ramme:
9 649 000,-

Inntekter i budsjettet :
Sal/brukerbetaling:
Refusjonar:

Kort om verksemda:

5-avdelings barnehage med 86 plasser frå 1-6 år, består av 2 separate bygg. 7 pedagoger, 9 fagarbeidere, 2 assistenter, 1 sjukepleiar/miljøterapeut, 1 ass.styrer, 1 styrar

Mål for drifta:

«Det beste for barnet» - Gi barna gode og trygge rammer for utvikling og leik gjennom ulike aktiviteter og opplevingar

Mål for fagleg utvikling(Satsingsområde):

Fokus på språk og leik. Fleire barnehagelærarar som har tatt og tar vidareutdanning innan språk og leikbasert læring. Utviklingsarbeid for heile personalet, ved bruk av «Språkløyper» som er et kompetansehevingsprogram for å gi personalet auka kunnskap om å legge til rette for å ta i bruk barns språklige erfaringar.

Ønska nye tiltak med grunngjeving (investering og drift):

Midlar til å ferdigstille uteområdet i Nøtteskogen. Midlane gitt i 2019 måtte brukast til nye leikeapparat da dei gamle måtte erstattast på grunn av råte. Barnehagen er 11 år gammel og trenger oppgradering ut over det vi har fått til i år..

Midler til å oppgradere stellerom på Toddliertoppen. Det vert brukt eit lite toalett som ikke er egna.

Planl. HMS tiltak :

Beredskapsplan oppdatert, med frist til gjennomlesing. Tiltakskort tas opp på kvart personalmøte.

Planl. tiltak førebygging.

Brann: Brannøving ein gang i halvåret
Beredskap: Øve på ulike aktuelle senarier ut fra tiltakskorta

Planl. Tiltak med frivillige/ med lokalsamfunnet

Vi nyttar biblioteket aktivt. Besøk på omsorgssenteret.
Gleding i nærmiljøet.

Planl. utviklingssamtalar:

April 2020
20 stk

Tiltak heiltidskultur:

Klimatiltak:

Fokus på miljø. Sorterar avfall saman med barna. Redusere plastbruk.

Eventuelle forklaringar/ presiseringar/ særlege utfordringar:

12.9 Årdal barnehage

11.3.9. Årdal barnehage

Tallet på faste årsverk

12,4

Budsjett ramme:

6 885 000,-

Inntekter i budsjettet :

Sal/brukerbetaling:

Refusjonar:

Kort om verksemda:

3 avdelings barnehage med 50 barn (69 plassar) frå 1-6 år (pr 01.01.2020) 6 Barnehagelærarar, 4 Fagarbeidarar, 3 assistentar, 1 Styrar.

Mål for drifta:

Å driva i tråd med gjeldande lovar og forskrifter. Visjon: «Det beste for barnet» - respekt, omsorg og tryggleik.

Mål for fagleg utvikling(Satsingsområde):

Barnehagen som pedagogisk verksemd. Fokus på språk og leik med «Språkløyper»

Eit inkluderande miljø for omsorg, leik, læring og danning. Fokus på «Gleding» og «Mitt val» som verktøy.

Ønska nye tiltak med grunngeving (investering og drift):

Svært viktig for oss at me får 100 % ekstraressurs til barn som skal begynne i bhgn 02.01.2020. Helsestasjonen har meldt dette barnet opp til PPT.

Svært viktig at me og får den 40 % med spes.ped ressurs som me har tatt opp tidlegare i tertialrapport. For å kunne gi eit godt nok tilbod til dei barna som har sakkyndig vurdering frå PPT

Planl. HMS tiltak :

Kurs i Førstehjelp
Vernerunder
Miljøtiltak med BHT

Planl. tiltak førebygging.

Brann: 2 Brannøvingar, vår og haust
Beredskap: Øve på ulike aktuelle senarier ut frå tiltakskort.

Planl. Tiltak med frivillige/ med lokalsamfunnet

Bruker biblioteket aktivt
Gleding i nærmiljøet
Besøk på Omsorgsenter

Planl. utviklingssamtalar:

Mars – april 2020

13 stk

Tiltak heiltidskultur:

Gir tilbod om heiltid om mogleg.

Klimatiltak:

«Miljøagentar»
Pedagogisk opplegg med ungane.

Eventuelle forklaringar/ presiseringar/ særlege utfordringar:

13 Investeringar

13.1 Vedtatte investeringar 2020-2023

2. Felles IT-plattform RITS. Etter vedtak i IT– styret. Dette for å kunne nytta nye digitaliseringsløyningar.
3. Denne investeringa gjeld Hjelmeland kommune. AV-utstyr samt kamera og lydsystem i kommunestyresalen. Dette for betre kvaliteten på overføring av møte samt betre lyd i salen.
4. Lokale plattformer som er naudsynt for å ta i bruk digitale komponentar.
5. Det er naudsynt med oppgradering av det administrative systemet i barnehagane.
6. Scanning og digitalisering av arkiv vil gjere det lettare for innbyggjarar å søke i våre arkiver.
9. Summen er overført frå 2019. Prosjektet er ikkje ferdig, men vil bli avslutta i løpet av våren. Meirope bibliotek vil auke tilgjenge for innbyggjarar til biblioteket.
10. Arbeidet på Skiftun vassverk er ikkje ferdigstilt. Prosjektet vert avslutta med midlar frå 2019.
13. Rehabilitering av leidningsnett og kummar i tråd med plan.
14. Rehabilitering av avlaupsnett i tråd med eigen plan.
16. Årdal vassverk ferdigstilling av prosjektet med midlar frå 2019.
17. Etablering av slamavskiljar på Fister.
21. Vassmålarar, fortsette etableringa av vassmålarar.
22. Ferdigstille arbeidet med Hjelmen høgdebasseng.
23. Etablering av Hundsnes pumpestasjon.
24. Gjennomføra hovudplan vatn.
25. Gjennomføra hovudplan avløp.
28. Bygg og anlegg gjennomfører ein plan for oppgradering av leikeplassar i skular og barnehagar. I tillegg er det sett av midler til leikepark/ aktivitetspark i sentrum. Målet er å etablere nokre apparater som og kan nyttast av vaksne.
29. I 2019 starta me arbeidet for å leggja til rette for besøkjande. Det er kjøpt publikumstoalett, betra skilting og starta arbeid med utbetring av nokre turstiar.

31. Punktet går ut. Sjå punkt ?

33. Erfaringar frå dei seinare åra gjer at me vil skaffa ny skogbrannpumpe. Målet er å sløkka skogbrann i startfasen.

34. Brannbilen i Årdal er for veteranbil å rekna. Bilen er ikkje godt egna til beredskap. Han er heller ikkje sikker for menneska. Me vil forsøka å kjøpe ein brukt brannbil.

36. Det er trong for nytt oppdatert utstyr til 1. hjelp i fleire av brannbilane. Brannvesenet er i fleire høve dei første på åstaden forulukker.

37. Me har kjøpt ny brannbil på Skiftun, men det er trong om ein del utstyr til bilen.

38. Klippeutstyret vert særleg brukt ved bilulukker, men og i andre samanhengar.

40. Rammeløyver kommunale bygg, oppretting av feil ved Årdal skule i samband med tilsyn.

41. Ventilasjon Hjelmeland omsorgssenter slutføring av prosjektet.

45. Prosjektering av trafikkløysing i Vågen. Evt ny bru for å klargjera bygging nord for Vågen.

46. Investeringsramme veg i tråd med eigen plan.

47. Vegen ved Hortane må utbetrast. Me har konsulentrapport med kostnadsestimat på budsjettbeløp.

48. Vegen ved Dalane treng oppgradering. Det er lagt inn midlar til første del av prosjektet.

50. Vegen inn til gravplassen er gruslagt. Dette fører til problem med utgliding ved nedbør. Må utbetrast.

51. Det er gjennomført noko asfaltering på Svadbergvegen,. Resten av vegen må rettast opp og asfalterast.

52. Vegen opp til Hagalid er i dårleg forfatning. Med tanke på trafikkmengda som er aukande er det berre eit tidsspørsmål før noko må gjerast. Skomakarnibbå er eit populært turmål, men vegen opp er dårleg. Avklaring rundt vidare satsing på veg til «Nibbå» frå kommunen si side er grunnen til at utbetringane er utsatt 2021.

55. Omlegging av VA på Sande er i tråd med kommunestyrevedtak.

56. Omlegging av VA Årdalstunet er i tråd med kommunestyrevedtak.

57. Det er stort behov for ny industrikai i Årdal. Det er særleg etablering av Årdal aqua som vil krevja ei kai, men og BMI (Monier) vil kunna ha trong om slik kai av og til. Det er sett av midlar til å gå inn i eit spleiselag for etablere kaia i 2021.

59. Adgangskontroll me ynskjer å gjennomføra ny skallsikring i heile kommunen. Sikkeheita er ikkje god nok per dato.